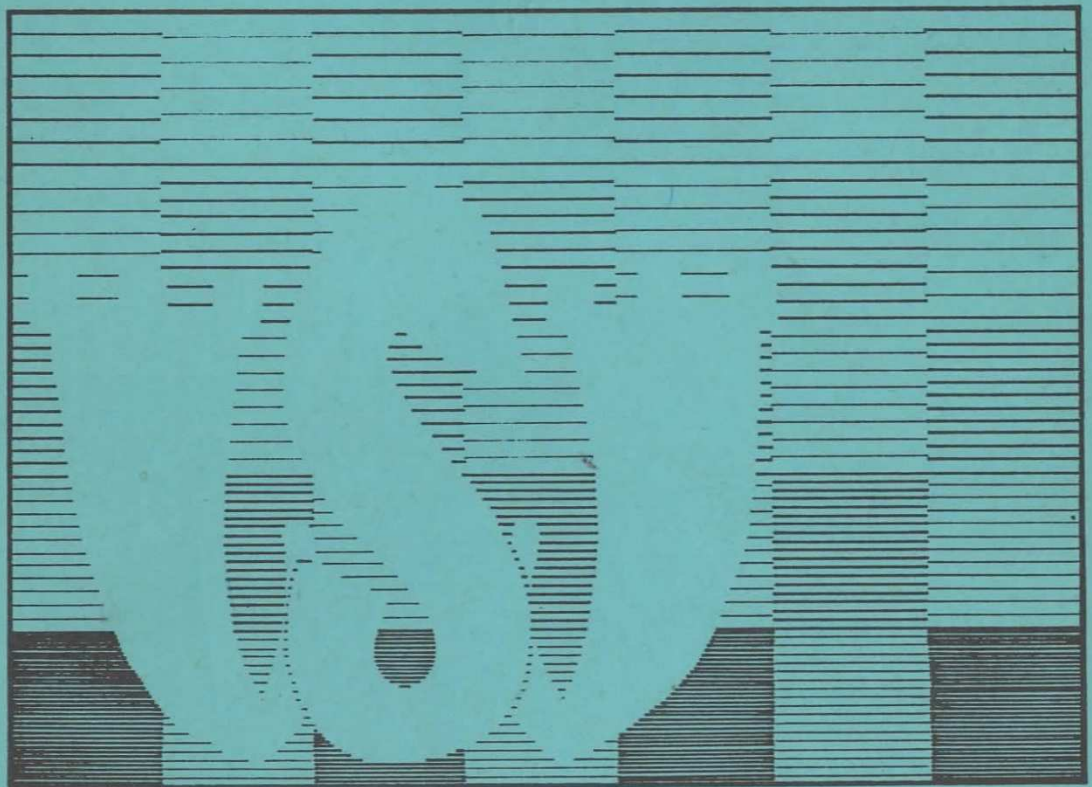

VELPSE
SCHAAK
VERENIGING

55 JAAR

VELPSE
SCHAAK
VERENIGING

55 JAAR

Een uitgave voor en door
de leden van de Velpse
Schaakvereniging ter gele-
genheid van het 55-jarig
jubileum.

Velp, Juli 1990.

Samenstelling en grafische vormgeving door
Hans van Capelleveen en Marcel de Vries.

INLEIDING

In Uw hand heeft U een uitgave die tot stand is gekomen om de leden iets blijvends te geven ter gelegenheid van de 55-jarig jubileum van de Velpse Schaakvereniging.

In deze uitgave wordt U een beeld gegeven van wat er in die 55 jaar in en rond de vereniging heeft plaatsgevonden. De gegevens hiervoor zijn met enige moeite uit de 55 jaarverslagen en notulen van de jaarvergadering afgeleid.

Daarnaast is de leden gevraagd een bijdrage te leveren aan dit jubileumboekje. Onderwerp mocht alles zijn als het maar schaken is; van de leukste partij tot een gedicht of herinnering. Wij willen iedereen bedanken die aan de oproep gevolg heeft gegeven. Het heeft geresulteerd in een bonte verzameling die zonder meer de moeite waard is.

Wij spreken de hoop uit dat U dit boekje met veel plezier zult lezen om het daarna met een goed gevoel een vaste plaats in Uw boekenkast te geven.

H. van Capelleveen
M. de Vries

DE VERENIGING

De geschiedenis

De velpse schaakvereniging is opgericht op 22 oktober 1934. Op initiatief van de heer Campagne en door bemiddeling van de Velpse Courant waren er 12 personen op de oprichtingsvergadering in "De Vereeniging" aanwezig.

De heer Haverkate werd voorzitter, Van Gumster penningmeester en Van de Krol werd secretaris. De contributie werd gesteld op 10 cent per week. Op dinsdag 23 oktober 1934 werd de eerste clubavond gespeeld in 'Hotel Franken'.

Hotel Franken 1934

In februari 1935 wordt het reglement vastgesteld. Secretaris wordt in dat jaar de heer Van Beek, een actieve schaker die nog vele jaren bestuurlijke functies zou gaan vervullen.

Eén van de huidige leden die toen ook al lid was is de heer B. Elzinga. Het ledental stijgt in de eerste twee jaren tot 25. In 1936 wordt voor het eerst deelgenomen in de OSBO competitie; één tiental in de 2e klasse. Daarna wordt uitgekomen in de Arnhemse Schaakbond. Dit zal tot in de oorlog plaatsvinden.

In het begin van de oorlog wordt vele malen gewisseld van clublokaal. Uiteindelijk lijkt het NHV-gebouw aan de stationstraat het vaste honk te zijn.

In 1941 wordt de heer Rupp voor het tweede achtereenvolgende jaar kampioen van de ASB en VSV wordt kampioen van de ASB-competitie na driemaal tweede te zijn geëindigd. De ASB sluit zich in dat jaar aan bij de KNSB en als gevolg wordt er besloten te oefenen in het spelen met een klok.

Door de moeilijke tijden loopt het ledental terug van 17 naar 11, met als dieptepunt 6 leden. Maar deze 6 zijn van het sterke soort en zetten de vereniging voort. Van een clubleven is dan eigenlijk geen sprake meer door een straatverbod na 6 uur. In januari 1941 overlijdt voorzitter Haverkate. Boerma neemt zijn functie over.

Hoewel in 1942 de club nog 11 leden telt wordt velp weer kampioen van de ASB. Sterke spelers zijn: van Gorkum, Jongepier en Bottema.

In 1945 overlijden voorzitter boerma en initiator van VSV de heer Campagne aan het oorlogsgeweld. Van Beek neemt het voorzitterschap over en zal deze functie tot 1975 bekleden.

Na de oorlog wordt weer toegetreden tot de OSBO. Doordat de heer Kerkkamp na de oorlog als P.R.-man fungeert en stukjes in de Velpse Courant plaatst, stijgt het ledental snel weer tot 20. Hierdoor kan al weer snel met twee teams worden deelgenomen in de OSBO-competitie.

In 1946 blijkt voor het eerst dat een spel incompleet is; schokkend, na 12 jaar probleemloos matriaalbeheer.

Een jaar later treden tot de club toe: Steenstra, B.H. de Winter en H.W.Germeraad. Laatstgenoemde wordt een jaar daarna secretaris en zal dat 18 jaar zijn.

Vanaf 1959, het jubileumjaar, degradeert het 1e team naar de 2e klasse OSBO. Van Gorkum wordt voor de vijfde maal kampioen van de gemeente Rheden.

Een jaar later promoveren twee teams: het eerst naar de eerste klasse, het tweede naar de tweede. In 1961 wordt wegens sluiting van het NHV-gebouw overgegaan naar het clublokaal 'De Poort' aan de Dr. v/d Feltzlaan.

1962. Het ledental stijgt van 27 naar 33 leden. De contributie bedraagt f 2- per maand, jeugdleden betalen de helft.

In 1967 wordt 'De Poort' gesloten. Het Lorentzhuis is de nieuwe thuishaven voor de Velpse schaakvereniging. Samen met deze verhuizing is een ledengroei van 42 naar 59

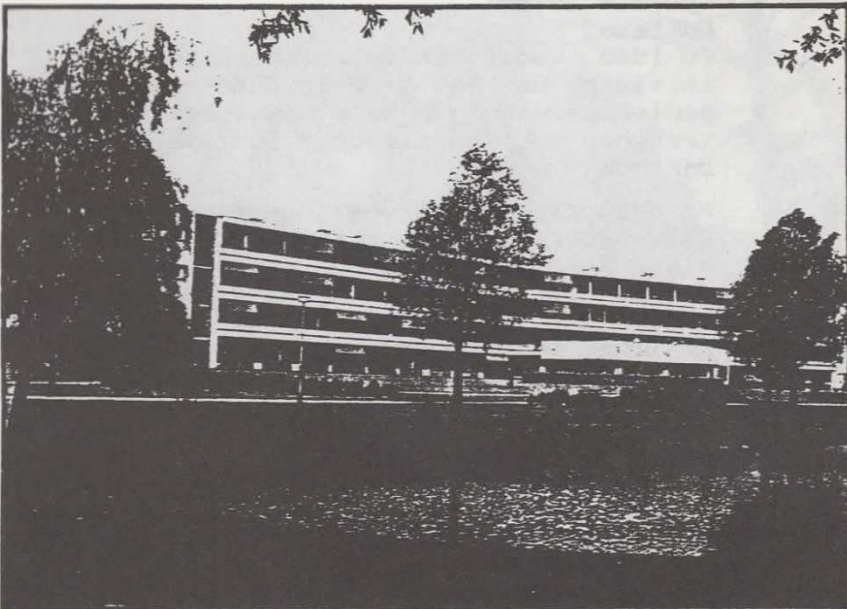

---

te registreren. Hiervan zijn 25 leden junior b. Er spelen dan 3 senioren-teams en 2 jeugd-teams in de OSBO-competities.

Vanaf 1969 is er sprake van den jeugafdeling. Wim Jansen is de eerste jeugdler, na een paar jaar wordt zijn taak overgenomen door Paul de Winter die in 1974 het eerste jeugdteam kampioen ziet worden van de KNSB-competitie tot 20 jaar. Het team bestaat uit: E.Belle , L.Compagnie , R.Duursma , K.Monincx , W.Mook en P. Reyneveld. Erica Belle zal in de jaren daarna nog vele schaaksuccessen boeken. Ze wordt o.a. door de FIDE benoemd tot internationaal damemeester, wordt landskampioene en meerdere malen kampioen van de gemeente Rheden.

Het Lorentzhuis 1990

1975. Van Beek treedt af als voorzitter. Hem wordt het ere-voorzitterschap aangeboden na vele decennia trouwe dienst. Het fenomeen teamler wordt ingevoerd in 1976. In 1979 start het computertijdperk. Het keizersysteem wordt m.b.v. de computer verwerkt. In dat jaar komt er een jeugdteam bestaande uit : M.Hellinga, C.Jansen, E.Böhmer, J.Baarslag en W.Labouchere in de halve finale van de jeugdkampioenschappen. De talent-lichting daarna zijn F.Krudde en E.Rebers. Beide worden 'open Nederlands kampioen' in de categoriën tot 20 en 16 jaar.

In 1982 wordt Velp II bestaande uit H.Bleeker, M.Rost, M.ten Hoeven en F.Croon

eerste in de 2e klasse voor jeugdteams. In 1986 wordt Velp A in de 2e klasse B kampioen. Het A-team bestond uit M.de Jager, H.Bleeker, M.Rost, F.Schoolderman en D.de Vries.

In 1988 wordt het C-team kampioen in de 1e klasse. Dit team bestaat uit J.Hoogendoorn, W.van Rijn, L. en W. Schoolderman.

Om kort te gaan dankzij een uitstekend lopende jeugdopleiding met als drijvende spullen H.Hoogendoorn en J.Bergsma zijn de laatste jaren sportieve hoogtepunten niet uitgebleven. De jeugdafdeling is langzaam maar zeker een steeds groter deel van de vereniging gaan uitmaken. Actieve leden als Van Hardenberg, Van Aalst, Van Kleef, Zinnemers en Boekesteijn zijn daarbij noodzakelijk. De laatste twee zijn in 1989 benoemd tot lid van verdienste, na o.a. 10 jaar in de jeugdopleiding actief te zijn geweest.

E. de Winter is anno 1990 voorzitter van een ± 90 leden tellende vereniging, waarvan 40 jeugdleden zijn.

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst.

1980-'81

Achter de bestuurstafel

E. de Winter

De initiatiefnemer van dit jubileumboekje heeft mij gevraagd wat in het historisch archief te duiken en vooral de diverse functies en functionarissen (wat je in 1934 zeker nog met een c schreef) eens te bekijken. Het is onvermijdelijk dat dit een enigszins droge opsomming van feiten wordt, maar er zitten aardige aspecten aan!

In 56 jaar (ja 56, want op 22 oktober 1989 bestonden we 55 jaar en was het 56e seizoen dus al in gezet) heeft VSV maar vijf voorzitters gehad. De heren Boerma (in de oorlogsjaren) en Hoppe (eind jaren zeventig) waren het "slechts" vier jaar. De eerste voorzitter was de heer Haverkate (zeven jaar, hij overleed in 1941), de laatste de Winter (houdt het na elf jaar voor gezien), maar allen staan in de schaduw bij Jos van Beek die na dertig jaar voorzitterschap (1945-1975) terecht koninklijk onderscheiden werd. Ik ben benieuwd of Hans dat record kan breken, we zullen zijn ambities peilen als hij zijn eerste AOW ophaalt.

Bij het sekretariaat treffen we meer verloop aan. Dezelfde Van Beek was al tien jaar secretaris alvorens hij tot voorzitter werd benoemd! In 1948 nam H. Germeraad deze functie op zich, hij bleef tot 1966 (18 seizoenen lang) aan de zijde van Van Beek de belangen van onze club dienen. Ook hij werd, overigens bij een latere jubileumviering, tot ere-lid benoemd en heeft naast het formele papierwerk veel voor VSV betekend.

Ook de kas was tweemaal zeer langdurig onder beheer van een persoon. Vijftien jaar lang (1953-1968) droeg A. Gerritsen deze penning, en wie herinnert zich niet onze man met het koffertje Abel Labouchere, die vanaf 1974 ook vijftien jaar de portemonnee bewaakte.

Het wedstrijdleaderschap is een lange periode opgedeeld geweest in wedstrijdleader-intern en wedstrijdleader-extern. Met de invoering van het begrip "teamleader" is de laatste functie bij een ander bestuurslid ondergebracht. Daarnaast bestond met tussenpozen de algemeen-adjunkt, een soort bestuurslid zonder portefeuille of klusjesman. Wim Jansen had van 1969 tot 1973 de dubbelfunctie algemeen-adjunkt en jeugdlei-

der, later was hij nog twee seizoenen wedstrijdler. Over dubbelfuncties gesproken, vooral vanaf ongeveer 1965 zien we dezelfde personen in verschillende functies vaak weer terug. Dit begon eigenlijk met Theo Weykamp (jaren algemeen-adjukt, daarna secretaris), wat te denken van De Klerk (penningmeester, wedstrijdler), Cor Janse (adjukt, wedstrijdler intern en extern), Jo Monincx (een totaal van 13 jaar verdeeld in vier jaar wedstrijdler, vier jaar jeugdler en vijf jaar secretaris), Paul de Winter (secretaris, penningmeester en jeugdler), Arend Compagnie (heeft al acht dienstjaren als wedstrijdler en secretaris en komt nu weer terug!), Jan Kemkes (jeugdler, wedstrijdler, secretaris), Jurrit Bergsma (jeugdler en secretaris) en ondergetekende was ook al eens secretaris, wedstrijdler intern en extern.

Het lijkt er dus op dat het besturen meer geregeld wordt door een rooster van aantreden dan door een rooster van aftreden. Deze continuïteit leidt binnen het bestuur natuurlijk tot een grote mate van know-how, het gevaar is enigszins dat nieuwe ideeën wat op de achtergrond kunnen raken. Het zou daarom prettig zijn als er uit een groter arsenaal leden geput kan worden om de diverse functies te vervullen.

Ik neem zelf als voorzitter afscheid in een tijd die optimistisch stent. De sfeer is goed, er zijn geen noemenswaardige problemen en er is een generatie jeugdspelers aan het doorbreken zoals we dat misschien nog niet eerder gehad hebben. Ik wil de hele vereniging daarmee van harte gelukwensen.

1981 - '82

Kampioenen

Vanaf 1950 wordt in onze gemeente het Gemeentelijke Kampioenschap georganiseerd. Drie jaren werd het toernooi niet gespeeld maar van de andere 38 jaren zijn de namen bekend. U ziet ze hieronder. Voor 1967 is uit de jaarverslagen en notulen niet af te leiden wie clubkampioen geweest is. Toen werden enkel de topscorers van de teams geëerd, de clubavond werd meer als oefenavond gezien. Ook die kampioenen zijn hieronder eens op een rijtje gezet.

Arie Huysman

clubkampioen

J. Germeraad
 Schorer
 A. Compagnie
 J. Germeraad
 A. Compagnie
 Hoppe
 Hoppe
 L. Compagnie
 L. Compagnie
 L. Compagnie
 L. Compagnie
 E. Belle
 E. de Winter
 Schadd
 Böhmer
 Böhmer
 Böhmer
 R. de Leeuw
 R. de Leeuw
 R. de Leeuw
 E. de Winter
 Huysman
 Huysman
 Huysman

	<u>Rhedenskampioen</u>
1950	Schuitmaker
1951	Van Perlo
1952	Van Perlo
1953	Van Gorkum
1954	Van Gorkum
1955	----
1956	Steenstra
1957	Van Gorkum
1958	Van Gorkum
1959	Van Gorkum
1960	Steenstra
1961	Van Gorkum
1962	----
1963	Bottema
1964	IJska
1965	Van Baaren
1966	Schorer
1967	Schorer
1968	Schoeman
1969	Schoeman
1970	Schoeman
1971	IJska
1972	Van Gorkum
1973	L. Compagnie
1974	Schadd
1975	Schadd
1976	E. Belle
1977	E. Belle
1978	----
1979	Hellinga
1980	Peters
1981	Krudde
1982	Böhmer
1983	Böhmer
1984	E. Belle
1985	Huiskamp
1986	E. Belle
1987	Lever
1988	F. Horstink
1989	Van Renen
1990	Deegens

Historie

55 jaar VSV en 55 jaar Cor

Cor Janse

Alweer een maand of 10 geleden werd VSV bijna net zo oud als ik. En nu willen enkele enthousiaste jongelieden nog een jubileum-nummer laten verschijnen. Of Cor ook iets zou willen schrijven.....?

Ik dacht het oudste lid in onafgebroken dienstjaren bij VSV te zijn (vanaf 1962). De concurrentie bestaat uit Steenstra (lid vanaf 1947 maar met onderbreking), B.H. de Winter (de vader van onze voorzitter; ook met onderbreking vanaf 1947 en al jaren niet meer actief). Ook Zinnemers (vanaf 1954) en Van Aalst (vanaf 1959) hadden een poosje anders te doen. Jan Germeraad kwam als jong broekje in 1962, maar wie van ons beide de eerste was? Een huldiging voor 25 jaar trouw lidmaatschap kan ik me niet herinneren. Jij Jan?

55 jaar bestaan betekent 11 mogelijkheden om een jubileum te vieren:

1934(0)

Omdat ik toen juist zelf was opgericht en ook elders, heb ik weinig aandacht gehad voor de oprichting van onze vereniging. De redactie van dit nummer zal er wel iets meer van weten.

1939(5)

Nederland was gemobiliseerd en koortsachtig aan het bewapenen. Dat wij ver achter waren in de ontwikkeling, brak ons in mei 1940 nogal op en we verloren kansloos de partij. De koning ging het eerste van het bord. In Velp zal wel, zoals overal elders, gewoon zijn doorgeschaakt, maar een lustrum-viering heeft er mogelijk niet ingezet.

1944(10)

Het 10-jarige bestaan zal vast niet gevierd zijn. De slag om Arnhem was net verloren (hoewel de Engelsen zich nog altijd de overwinnaars voelen). Velp zat vol met evacués en dit jongetje van 10 jaar was, verdreven uit een gebombadeerd en verwoest dorp, elders het laatste oorlogsjaar aan het doorkomen.

1949(15)

Hoewel in 1949 de maatschappij al weer aardig op regel was, valt te betwijfelen of het 3e lustrum werd gevierd. Zelf schaakte ik met m'n vader, m'n zus, met m'm vriendjes. Van georganiseerd schaak nog nooit gehoord. En aan jeugdschaak hadden schaakverenigingen nog nooit gedacht.

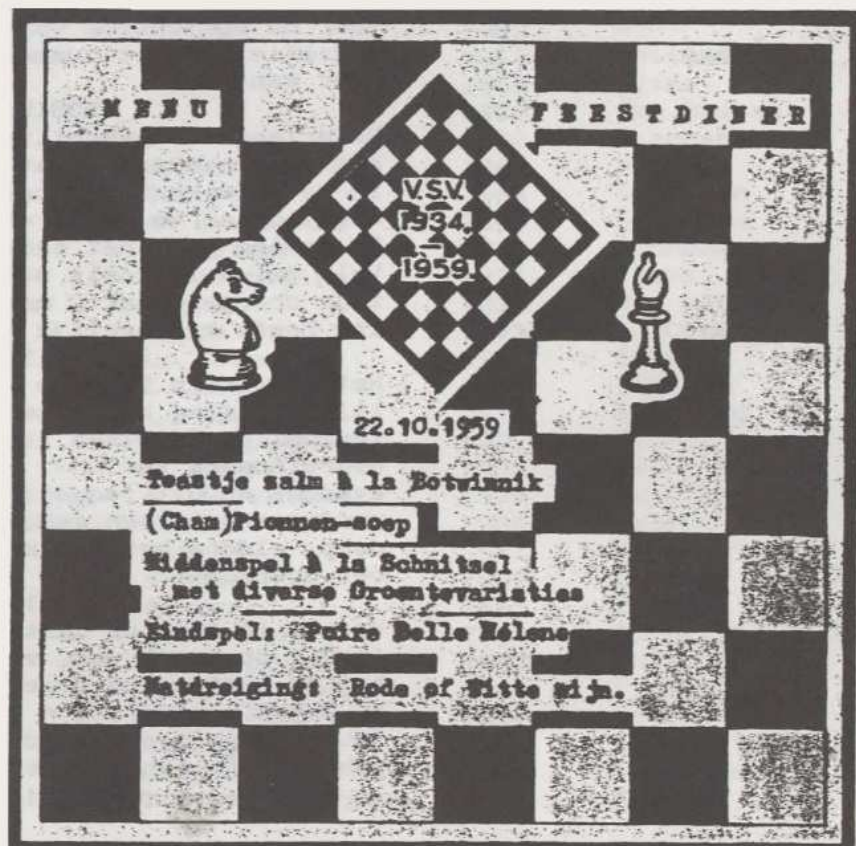
1954(20)

Ook dit jubileum van VSV ging aan mijn neus voorbij. Met de luchtmachtcap op prutste ik toen aan de eerste straaljager (Gloster Meteor) op vliegbasis Soesterberg. En dat doet een jongeman natuurlijk liever, dan schaken. In die tijd gaven Euwe en Muhring gezamenlijk schaaksimultaans en toen ik Muhring in het voor een dorpsjongen grote en verre Amsterdam op remise hield, voelde ik mijzelf bijna wereldkampioen. Je kwam toen evenwel nog niet op het idee om na het eerste succesje beroepsschaker te worden.

1959(25)

Dat is in Velp vast wel gevierd, maar in dat seizoen werd ik kampioen van de Oosterbeekse Schaakvereniging, en verhuisde pas daarna naar Rheden (en da's dichterbij Velp).

In die tijd beleefden de week-end-vierkamp-toernooien grote belangstelling. De snelen rapid-eendagstoernooien waren nog niet uitgevonden. Schaken was toen nog een serieuze bezigheid. Bekende vierkamp-toernooien in de omgeving waren het Hevea-toernooi (ik won daar toen van Rini Kreeft) en het Ritmeester-toernooi (waar ik 0 uit 3 scoorde). Beide bedrijven (Heveadorp en Veenendaal) bestaan niet meer. Koopmans, de Nederlandse

fabrikant van die schaakklok (de beste die er was), bestaat ook al niet meer.

1964(30)

Werd dit jubileum van VSV niet gevierd in 'De Vereeniging'? Ik was toen pas enkele jaren lid en mocht in de jubileum-commissie zitten met H.W. Germeraad, de vader van Jan, een gerespecteerd man bij VSV en niet alleen wegens zijn genereuze jubileum-bijdrage in een tijd dat de welvaart nog niet toeliet, dat leden op de jaarvergadering op hogere contributie aandringen.

1969(35)

Dit (7e) lustrum is denk ik niet gevierd. Ik diende VSV toen al enkele jaren als wedstrijdleider interne competitie. In die tijd kwamen het systeem 'Boon' als hoofdsysteem en het systeem 'Janse' als nevensysteem tot leven. Beide systemen werden in de Hoppe-periode weer begraven.

1974(40)

We waren toen juist verhuisd uit De Poort naar het Lorentzhuis (we mogen Van Aalst nog steeds dankbaar zijn voor zijn toenmalige gastvrijheid). De club maakte en maakt dankbaar gebruik van deze prachtige accommodatie. VSV organiseerde het kampioenschap van de gemeente als eerste 40-jarige jubileumactiviteit. Van Beek werd ere-voorzitter en geridderd door de burgemeester (Borrie, geloof ik). Het jubileum jaar werd besloten met de eerste VSV-familie-avond, waarbij veel leden en hun dames werden gemobiliseerd, aangemoedigd door Jo Moninc en Cor met onze dames. Bingo was populair en het was toen héél gezellig. Wij kochten o.a. prijzen bij het schaakhuis De Haan, wat nog in Arnhem gevestigd was.

1979(45)

Volgens het financieel overzicht werd het jubileumfonds van ca. f500,- niet aangesproken en er was inderdaad geen jubileum gevierd, zo meldt Eric de Winter in het eerste clubblad van VSV wat in oktober van dat jaar verscheen. Ere-voorzitter was toen ook 45 jaar aan VSV verbonden, maar verloor snel de belangstelling voor het schaken en 'zijn' club.

1984(50)

vijftig jaar is niet niks en er was ambitieus jubileumprogramma met o.a. een toernooi in de Dumpel. Samen met Hans van Cappelleveen, Jan en Ineke Kemkes mochten wij weer een familieavond organiseren, uiteraard ook bijgestaan door vele actieve leden.

1989(55)

Het 55-jarig bestaan werd amper opgemerkt, al staat dit 'Jubileum'-nummer er even bij stil. Over 4 jaar bestaan we al weer 60 jaar. Gaat VSV dan in de VUT? Ik Wél.

1982-'83

Eric, bedankt !

Elf jaar lang is Eric de Winter voorzitter geweest van onze vereniging. Velen zullen hem zelfs nooit anders hebben meegemaakt. Hij was op natuurlijke wijze versmolten met deze functie en er kwam niet in je op dat het ooit anders geweest was. En dat is ook logisch. Eric's gemoedelijke wijze van communiceren boezemt iets vertrouwlijks in. Hij vervulde de rol op een zichtbaar ontspannen wijze. Ontspanning die een gunstig effect had op alle bestuurlijke zaken.

Maar voordat hij in de functie van voorzitter trad was hij al actief voor de vereniging. In de seizoenen 72-73 en 73-74 was hij al secretaris. Hij werd wedstrijdleider intern in seizoen 74-75. 75-76 was Eric wedstrijdleider extern. Ging naar Amsterdam, kwam terug en werd secretaris in seizoen 78-79, voordat hij voorzitter werd. Blijkbaar werd hij die jaren als een soort 'trouble-shooter' gebruikt; een breed inzetbaar typ. Verder is hij nog heel wat jaren redacteur geweest waarbij een gedeelte met medewerking van zijn vrouw Ria. Als je dit leest vraag je je af of hij wel tijd gehad heeft om te schaken. Welnu; dat kan hij ook als de beste. Hij was reeds eenmaal clubkampioen en heeft vrijwel altijd in het eerste team gespeeld. En dat laatste zal hij hopelijk nog vele jaren doen. Want het is jammer dat hij de hamer niet meer zal hanteren maar hij zal gelukkig nog vele stukken slaan.

En om af te kicken kan hij natuurlijk altijd teamleider worden van het eerste. Dat mag wel, dat heeft hij toch nog wat om handen...

Eric in actie in de voor ons zo herkenbare pose.

HET SCHAKEN

Herinnering aan Euwe Henk van der Linden

Vijf jaar na de oprichting van V.S.V., zo'n halve eeuw geleden, was het jongste lid, Henk van der Linden, een echte schaakoholic. Op het Stedelijk Gymnasium te Leiden - een bekend begrip voor onze jeugdspelers ! - was het in vrije uren en middagen altijd schaken geblazen. Het geluk was, dat er enkele tegenstanders waren, die later tot de sub-top van Nederland zouden gaan behoren. Zo kruiste ik tientallen malen de degens met wijlen C.B. van den Bergh, na enige jaren met name bekend als mede-redacteur, naast Euwe van de toen fameuze "losbladige". Aanvankelijk zaten we in één der twee(!) schooltientallen, die competitie speelden in de Leidse schaakbond. In de hogere klassen zwermden we uit betere clubs. Zelf was ik, toen ik in 1941 als 19-jarige de school verliet, eerste bordspeler van A.S.C. in m'n geboorte- en woonplaats Alphen aan den Rijn. We speelden in de hoogste afdeling van genoemde bond.

Een zeer spannende partij uit die beginperiode - ik heb trouwens al m'n partijen bewaard - is me altijd bijgebleven. Net aangekomen in Utrecht als (rechten-) student, en daar nog wat onwennig op kamers, las ik in de courant, dat Euwe er een simultaan zou komen geven voor de schaakclub Utrecht. Er waren ook enige plaatsen beschikbaar voor buitenstaanders. Door onmiddellijke aanmelding behoorde ik tot de 40 gelukkigen. Het festijn vond 25 september 1941 plaats.

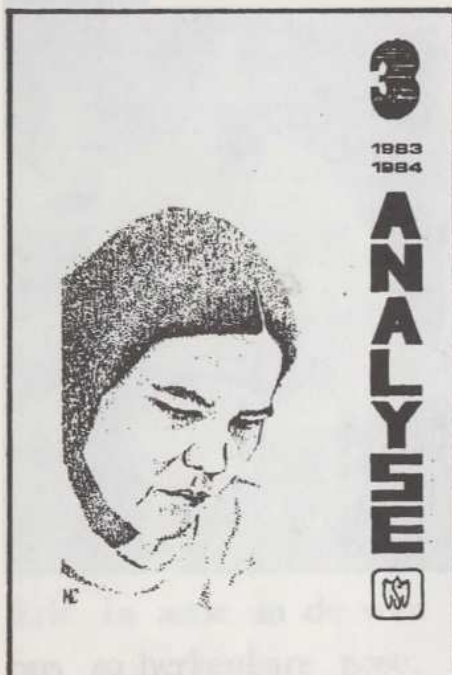
Euwe bood de gelegenheid één van m'n voorbereide vertakkingen van de Caro-kann te spelen.

Wit : M. Euwe
Zwart : H. van den Linden

1.	e2-e4	c7-c6
2.	d2-d4	d7-d7
3.	e4xd5	c6xd5
4.	c2-c4	Pg8-f6
5.	Pb1-c3	Pb8-c6
6.	Lc1-g5	d5xc4

Het was dus de Panof-variant geworden. Kort te voren was de tweede druk verschenen van Euwe's half open spelen I (Fransch-Caro-Kan). Daarin werd deze zet aanbevolen om c5, met een gedrukte stelling voor

1983-'84

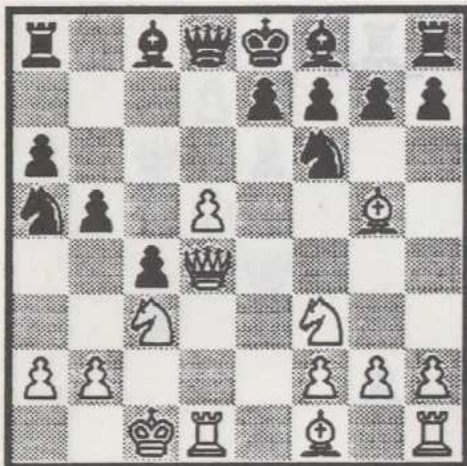
zwart, te voorkomen.

7. d4-d5 Pc6-a5
8. Pg1-f3 a7-a6

Een eigen vondst, tot dan toe nergens beschreven, gericht op 9...b5, met de verdediging van de gabit-pion (een aardigheidje van ik destijds een vaardig handje van had). De consequenties waren zeer scherp spel. Alleen bij nauwkeurig, agressief doorzetten kan wit duidelijk voordeel behalen. Tegen minder ondernemende tegenstanders kon je er met zwart succes mee boeken. En wellicht ook tegen een simultaanspeler met zoveel aan z'n hoofd .....

Nooit zal ik vergeten hoe Euwe, voor m'n bord verschenen, na deze zet van mij z'n snelle rondgang onderbrak, me doordringend aankeek, nog eens naar het bord tuurde, me wéér aankeek en warempel de sterkste voortzetting uit mijn analyse koos:

9. Dd1-d4 b7-b5
10. 0-0-0 ...

10. ... h7-h6

Aldus zette ik, het ergste vrezende, mijn huisvariant voort. Bepaald beter zou 10. b4 zijn geweest, maar dat ontdekte ik pas later.

11. Lg5xf6 g7xf6

Euwe ging ook nu weer op z'n scherpst verder:

12. Pf3-h4 Lf8-g7
13. g2-g4 Ta8-b8
14. Ph4-f5 Lc8xf5
15. g4xf5 Dd8-b6

15...b4 vond ik tegen Euwe in deze vervaarlijke stemming te riskant: Er kon volgen 16 Pe4 , c3 17 d6 met moeilijk te taxeren verwickelingen. Ook 15... Dd6 leek me tegen deze tegenstander minder geslaagd; bijv. 16 Dg4 , Tg8 17 Pe4 , De5 18 Lg2 met de dreiging 19 f4.

16. Dd4-g4 Th8-g8

Met de bedoeling om bij de te voorziene teruggang van de witte dame naar het centrum Lf8 te spelen.

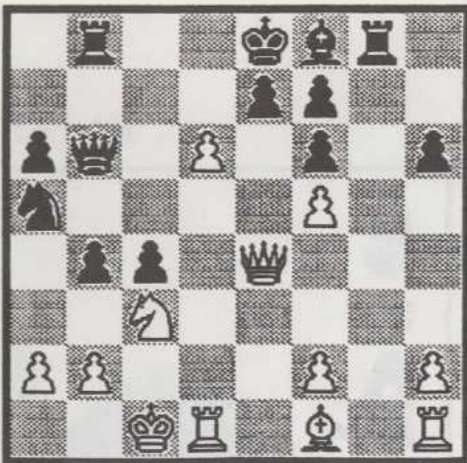
17. d5-d6 b5-b4

Passief blijven zou zonder meer tot verlies leiden.

18. Dg4-e4 ...

Een sterke zet. Op 18 Pd5 had 18...Dxd6 kunnen volgen. Maar ook 18 Pe4 Td8 had mij na 19 Tel behoorlijk in de problemen gebracht.

18. ... Lg7-f8

19. d6-d7+ ...

Verschaft de zwarte koning tijdelijk een veilige schuilplaats, zodat zwart kansen op de damevleugel krijgt. Tijdens de partij had ik al de stellige indruk dat 19 dxe7 , Lxe7 20 Pd5 Dd6 veel sterker voor wit was geweest. Analyse leert inderdaad, dat Euwe hier de partij liet glippen. Na 21 Te1 Tb7 (gedwongen) en 22 Lxc4 is er geen redding meer voor zwart. Men zie 22...Pxc4 23 Dxc4 Dd8 (noodzaak, want op 23...Db8 volgt Dc6+ Td7 25 Txe7 etc.) 24 Dc6+ Kf8 25 Txe7 Txe7 26 Dc5 etc.

22...De5 biedt evenmin enig uitzicht. Wit vervolgt met 23 Dxe5 fxe5 24 Lxa6 en zowel op 24...Td7 als op 24...Tb8 volgt dodelijk 25 Txe5.

Na 22...Kf8 tenslotte, was het evenzeer afgelopen: 23 Pxe7 Dxe7 24 Dh4 Dc5 (op weg naar troebel water) 25 Dh6+ Tg7 26 Thg1. Na 26...Dxc4+ 27 Kb1 Dd3+ 28 Ka1 Pb3+ 29 axb3 komt zwart net te laat.

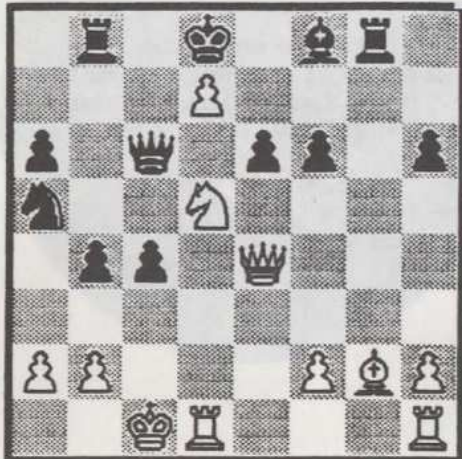
19. ... Ke8-d8

Inmiddels waren al veel partijen beëindigd; verschillende remises maar nog geen verliespartij voor Euwe. Rond mijn bord en dat van mijn - mij toen nog onbekende - buurman met spannende stelling begon zich publiek te verzamelen. We kregen het beide moeilijk omdat Euwe telkens sneller terug was.

20. Pc3-d5 Db6-c6
21. Lf1-g2 e7-e6!

Een geraffineerde noodsprong.

22. f5xe6 f7xe6

Nu kan 23 Pxf6 niet wegens 23...Txxg2 met stukwinst. Het beste voor wit was nu wel Pf4 geweest. Zwart kan dan kwaliteitsverlies niet voorkomen in ruil voor een tweede plus-pion: 23...Txxg2. En nu of 24 Dxxg2 Dxxg2 25 Pxxg2 of 24 Dxc6 Pxc6 25 Pxxg2, in beide gevallen met spoedige verovering van de pion d7 en verder ongeveer gelijke kansen.

23. De4-f4? ...

A tempo gespeeld, met aanval op toren b8 en pion f6. De laatste zet van Euwe, voordat hij zich uitsluitend aan de partijen van mijn buurman en mij kon gaan wijden; helaas een misgreep.

23. ... e6-e5

Deze voor de hand liggende zet doen de kansen volledig keren.

24. Df4-e4 ...

Er is niet beter. Zwart kan nu een doorslaande koningsaanval starten, met name omdat wit's paard niet naar c3 kan wegens zwart Txc2.

24. ... b4-b3

Ook op het bord naast me stond zwart inmiddels gewonnen. Het nadeel, dat we op Euwe's zetten á tempo moesten antwoorden bracht hem geen redding meer.

25. a2-a3 ...

25. Kb1 is niet beter. Er volgt 25...bxa2+ 26 Kxa2 (Ka1: 26...Da4 etc.) Da4+ 27 Kb1 Db3 28 Td2 c3 29 Tf2 Pf5 etc.

25. ... c4-c3

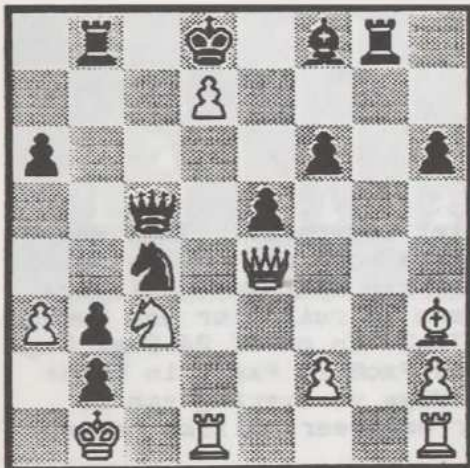
26. Lg2-h3 ...

Om Pd3 en De4 mobiel te maken, maar die kunnen de witte koning niet meer effectief te hulp komen. 27 bxc3 faalde op Pc4 bijvoorbeeld 27 De2 b2+ 28 Kb1 Pa3+ etc.

26. ... c3xb2+

27. Kc1-b1 Pa5-c4

28. Pd5-c3 Dc6-c5

Er dreigt nu onweerlegbaar 29...Dxa3 en mat. Euwe speelde nog 29 Dxc4 en gaf na 29...Dxc4 met een handdruk op.

Ongeveer tegelijkertijd moest Euwe ook aan het bord naast me de strijd staken. De twee

---

winnaars waren de helden van de avond. Jan Visser uit Vreeswijk, zo bleek (óók een boertje van buten) en ik werden na enige informatie-uitwisseling uitgenodigd in Utrecht II te komen spelen. Na een interview voor de plaatselijke kranten verliete we opgewekt, broedelijk de arena ..... om de hele nacht op m'n kamer 5-minuten-vluggertjes te blijven spelen. Jan was ook eerste-jaars-student (medicijnen). We eindigden om 8 uur. Jan moest om half 9 op een lab zijn. Gelukkig begonnen mijn colleges pas om 10 uur. Een maand later speelden we een match van 8 partijen (4,5 - 3,5 voor Jan; matchboekje met zijn commentaren is bewaard). Samen gingen we het volgende seizoen naar Utrecht I. Na onderbreking tijdens de laatste oorlogsjaren bleven we steeds in contact. Jan (later internist in Zwolle) bleef nog vele jaren actief in competitieverband (eerste bord Zwolle I). Zelf ben ik tot 1948/49 doorgedaan, om onlangs in deze gezellige club de wedstrijd-draad weer op te pakken.

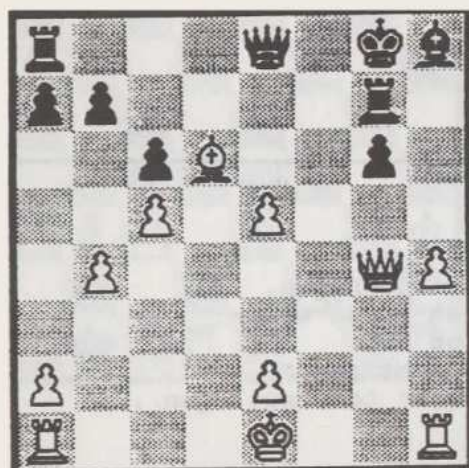
Slagveld

Een zwarte dame uit Schagen,
wilde wel eens een gokje wagen.
Ze offerde zich op f8,
en gilde bepaald niet zacht,
want ze werd me daar toch geslagen...

Wit: E. de Winter
 Zwart: W. van Rijn
 27 oct 1989

1. Pg1-f3	Pg8-f6
2. c2-c4	g7-g6
3. Pb1-c3	Lf8-g7
4. g2-g3	0-0
5. Lf1-g2	d7-d6
6. d2-d3	e7-e5
7. Lc1-g5	h7-h6
8. Lg5-d2	c7-c6
9. Dd1-c1	Kg8-h7
10. h2-h4	h6-h5
11. Ld2-g5	Lc8-e6
12. Pc3-e4	Dd8-e7
13. c4-c5	d6-d5
14. Pe4-d6	Le6-g4
15. Pf3-h2	De7-d7
16. Ph2xg4	Pf6xg4
17. f2-f3	Pg4-f6
18. Lg2-h3	Dd7-c7
19. g3-g4	Pb8-d7
20. g4xh5	g6xh5
21. Pd6-f5	Tf8-g8
22. b2-b4	e5-e4
23. Lg5-h6	Lg7-h8
24. Pf5-d6	Pd7-e5
25. Lh3-f5+	Pe5-g6
26. d3xe4	d5xe4
27. f3xe4	Pf6-e8
28. Lh6-f4	Pe8xd6
29. Lf4xd6	Dc7-d8
30. e4-e5	Dd8-e8
31. Dc1-g5	Tg8-g7
32. Dg5xh5+	Kh7-g8
33. Lf5xg6	f7xg6
34. Dh5-g4	...

En nog voordat wit 0-0 of 0-0-0 kon doen :
 1-0.

Wit: H.Hoogendoorn

Zwart: V. Deegens

22 sept '89

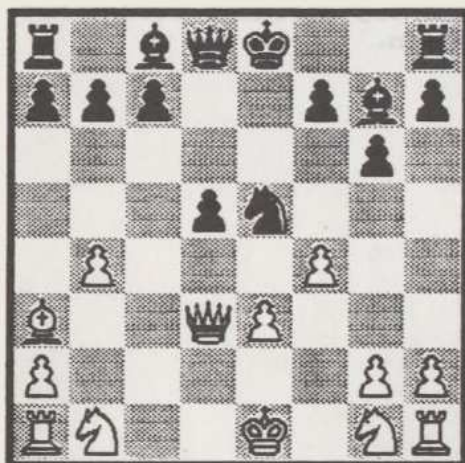
Grünfeld-Indisch

1.	d2-d4	Pg8-f6
2.	c2-c4	g7-g6
3.	e2-e3	Lf8-g7
4.	Lf1-d3	d7-d5

5.	c4-c5	e7-e5
6.	d4xe5	Pf6-d7
7.	f2-f4	Pd7xc5
8.	b2-b4	Pc5xd3+
9.	Dd1xd3	Pb8-c6!
10.	Lc1-a3	...

Op 10. b5 volgt zeer sterk 10.. Pxe5 11. Dc3!? De7!

10.	...	Pc6xe5!
-----	-----	---------

11.	f4xe5	Lg7xe5
12.	Pb1-c3	Dd3-h4+

Indien nu Kf1 gespeeld wordt, volgt Df6+ en Lxc3.

13.	Ke1-d2	Lc8-f5
-----	--------	--------

Nu volgt na 14 Db5+ c6 15 Dxb7 Lxc3 16 Kxc3 Dc4+ 17 Kd2 Dd3+ 18 Ke1 Dxe3+ 19 Pe2 0-0.

14.	Dd3xd5?	Ta8-d8!
15.	Pg1-f3	Dh4-f2+
16.	Kd2-c1?	Df2-c2

mat

Overdenkingen van een
schaakster

M. Schoemaker

Waarom wil ik eigenlijk steeds weer gaan
schaken ?
Om mezelf of die ander te vermaken ?
Welnee, alleen om te zien of ik iemand
pootje kan haken ?
En als me dat lukt kan ik helemaal in exta-
se raken.

Lukt het niet om iemand vast te pinnen ,
dan is dat de reden om steeds weer opnieuw
te beginnen.
Je steeds weer op allerlei valkuilen te
bezinnen ,
om uiteindelijk toch van je tegenstander te
winnen.

't Is daarom, dat wij allemaal zozeer het
schaakspel beminnen.

1984-'85

Wit · Posthouwer
Zwart: Vink

Enkele jaren geleden speelde ik tegen Posthouwer mijn mooiste partij.

1.	e2-e4	e7-e5
2.	Pg1-f3	Pb8-c6
3.	Lf1-c4	Lf8-c5
4.	c2-c3	d7-d6
5.	Dd1-b3	Lc8-e6?

(De7 is waarschijnlijk beter)

6.	Lc4xe6	f7xe6
7.	Db3xe6+	Dd8-e7
8.	De6-b3	0-0-0

(om b7 te dekken en te ontwikkelen)

9.	d2-d3	h7-h6

(zodat 10 Lg5 niet meer kan)

10.	Db3-c2	Pg8-f6
11.	h2-h3	Th8-f8
12.	Pb1-d2	a7-a6

(zwart creëert een vluchtveld voor zijn looper)

13.	b2-b4	Lc5-a7
14.	Pd2-f1	d6-d5
15.	a2-a4	d5-d4
16.	Lc1-a3	Pc6-b8
17.	Pf1-d2	Pb8-d7
18.	c3-c4	Pf6-h5

(nu slaan de paarden op hol)

19.	0-0-0	Ph5-f4
20.	Th1-h2	Pf4-e2+

(Th2 omdat anders pion g2 valt en als de toren naar g1 gaat krijg je Pe2+ met kwali teitswinst.)

21.	Kc1-b2	Pe2-c3
22.	Td1-e1	Pd7-b6
23.	Kb2-a1	Pb6xa4

(nu staat zwart ineens beter)

24.	Pd2-c1	Kc8-b8
25.	Pb1xc3	Pa4xc3

(nog steeds staat daar een sterk paard)

1984-'85

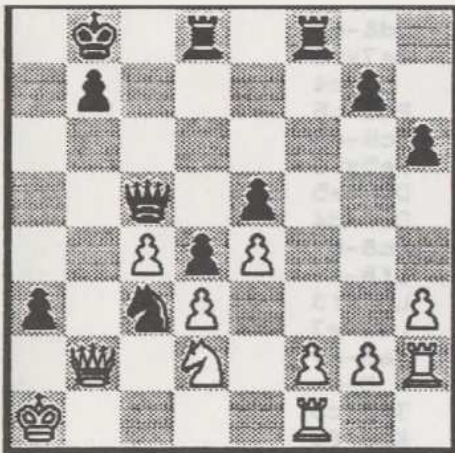

26. Ka1-b2   c7-c5

(tijd voor de aanval)

27. Dc2-b3	La7-b6
28. b4xc5	Lb6xc5
29. La3xc5	De7xc5
30. Db3-a3	Dc5-b6+
31. Kb2-a1	a6-a5
32. Da3-b2	Db6-c5
33. Te1-f1?	a5-a4
34. Pf3-d2	a4-a3

(wit probeert de pion tegen te houden)

35. Db2-c2	Td8-d6
36. Pd2-b3	Dc5-b4
37. c4-c5	Td6-c6
38. f2-f3	Db4-a4
39. Tf1-c1	b7-b6
40. c5xb6	Tc6xb6
41. Pb3-d2	Da4-b4
42. Th2-h1	Tf8-f7
43. Pd2-b1	Db4-b2+
44. Dc2xb2	a3xb2

mat

(het einde van een fraaie koningsaanval)

Wit: Horstmeier

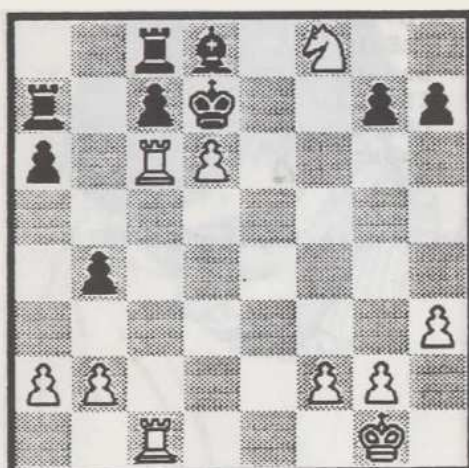
Zwart: Arts

30 mrt '90

Pim Arts

1.	d2-d4	b7-b5
2.	e2-e4	a7-a6
3.	Lc1-f4	d7-d6
4.	h2-h3	Pg8-f6
5.	Lf1-d3	e7-e5
6.	d4xe5	d6xe5
7.	Lf4xe5	Dd8-e7
8.	Le5xf6	De7xf6
9.	c2-c3	b5-b4
10.	Pg1-f3	Pb8-c6
11.	0-0	Pc6-e5
12.	Ld3-e2	Pe5xf3+
13.	Le2xf3	Df6-e5
14.	Dd1-d4	De5xd4
15.	c3xd4	Lc8-b7
16.	Pb1-d2	Lf8-d6
17.	e4-e5	Lb7xf3
18.	Pd2xf3	Ld6-e7
19.	Ta1-c1	Ta8-a7
20.	Tc1-c6	0-0
21.	Tf1-c1	Tf8-c8
22.	d4-d5	Kg8-f8
23.	d5-d6	Le7-d8
24.	Pf3-d4	Kf8-e8
25.	e5-e6	f7xe6
26.	Pd4xe6	Ke8-d7
27.	Pe6-f8+	

Zwart geeft op wegens 27...Ke8 28 d7+.

Ik versloeg de kampioen M. van de Sande

Het is bij velen van u bekend, dat er op dinsdagmiddag geschaakt kan worden in "de Opbouw" aan de velperweg te arnhem. Tegen betaling van F. 1.00 per middag word je ingedeeld in een competitie en kun je spelen. Afmeldplicht is er niet. Ben je verhinderd? Geen man overboord.

Op 8 mei j.l. was er voor de afwisseling een simultaan toernooi. Er waren 20 deelnemers, die het mochten opnemen tegen Guus Homs, speler bij het eerste tiental van A.S.V., 3 maal clubkampioen en bovendien ook 1 maal bekerkampioen. Hij is dus wel iemand die wat in zijn mars heeft.

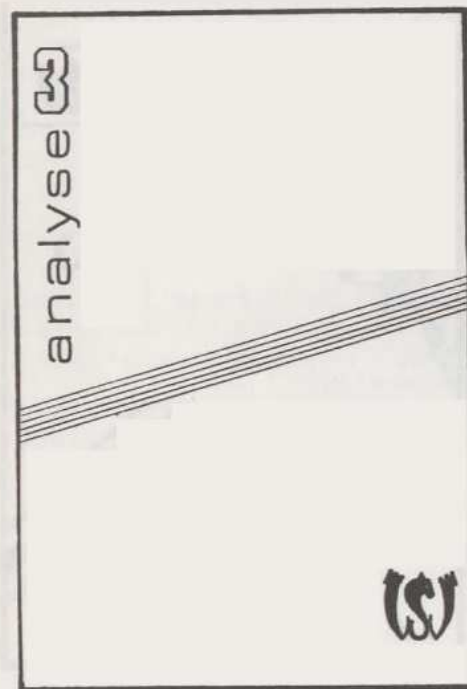
Hij begon met de e4 opening aan alle bordes. Bij deze opening voel ik mij, nog steeds beginner zijnde, het meest op mijn gemak. In redelijk goede stand begon ik aan het middenspel.

Aan mijn rechterzijde speelde mijn man. Links van mij de in V.S.V.kringen bekende heer Monincx. Ik wil eerlijk bekennen, dat ik van hem wel enige hints heb gehad, maar voor grootste en belangrijkste deel van de partij heb ik toch zelf bedacht.

Zo ook de paardezet, waarbij zowel zijn dame als toren kwam in te staan. Het leverde mij de volle torenwinst op. Hij trok zijn dame terug naar de rand van het bord. Ik meen naar a5. Daar kwam de dame ook wat geïsoleerd te staan. Met mijn Dame, Toren en Paard kon ik een aanval opzetten tegen zijn koningstelling. Met elke zet kwam hij verder in de moeilijkheden. Toen hij inzag, dat aan de matzet niet viel te ontkomen, gaf hij de partij gewonnen. Meteen wist hij nog te vertellen dat zijn damezet naar a5 zijn ondergang was geworden.

Achteraf vind ik het jammer, dat ik de partij niet heb genoteerd. Ik had hem vast en zeker ingelijst en boven mijn bed gehangen. Ik ben er best trots op een kampioen te hebben verslagen en te weten, dat ik na 2 jaar bij V.S.V. nog steeds op het eerste puntje wacht.

1985-'86

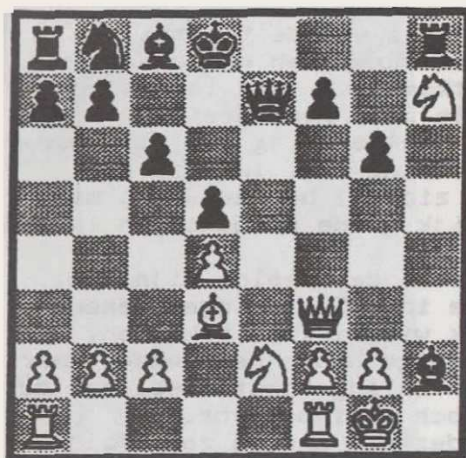

Wit: P. Belle

Zwart: F. de Wit

29 sept '89

1.	e2-e4	e7-e6
2.	d2-d4	d7-d5
3.	e4xd5	e6xd5
4.	Pb1-c3	c7-c6
5.	Pg1-f3	Lf8-d6
6.	Lf1-d3	Pg8-e7
7.	Pf3-g5	Pe7-g6
8.	Dd1-h5	Dd8-e7+
9.	Pc3-e2	Ke8-d8
10.	Pg5xh7	Pg6-f4
11.	Lc1xf4	Ld6xf4
12.	0-0	g7-g6
13.	Dh5-f3	Lf4xh2+

14.	Kg1xh2	Th8xh7+
15.	Kh2-g1	De8-h4

en wit gaf het op.

Frans de Wit

Psychologisch ?

Ted Beute

1986 - '87

Het gebeurde tijdens een competitiewedstrijd. Onze tegenstander was een geroutineerde ploeg, die op de eerste plaats stond. Het zou dus een zware klus worden. Mijn tegenstander had wit en hij had e2-e4 gespeeld. Ik wist al wat ik ging doen: e7-e5. Dan zou volgen Pf3, Pc6, Lb6, a6 enz., enfin, het gewone spaanse gedoe.

Maar toen ik de zet e5 wilde uitvoeren, ging er een fantastische gedachte door me heen. "Wachten, even een paar minuten wachten. Laat het maar even in het ongewisse over de opening. Ik kon een psychologisch spelletje met hem uithalen."

Na enige tijd ging mijn hand naar de pion op c7 maar bleef er boven zweven. Toen trok ik hem weer terug. Zo, het gif was gestrooid, laat hem nu maar even denken. Dat kon Siciliaans of Caro-Kann worden. Ik keek hem doordringend aan. Peinzend keek hij terug. In gedachten was hij natuurlijk reeds bezig met verschillende varianten. Ik stond op. "Kan ik een kopje koffie voor U meebrengen?" "Ja graag" was het antwoord. "Een klein beetje melk en geen suiker alstublieft".

Langzaam slenterde ik langs de andere tafels. Daar was de strijd reeds in alle hevigheid losgebarsten. Ik haalde twee kopjes koffie en voorzichtig liep ik ermee naar onze tafel. "Alstublieft" en ik zette de koffie met het wolkje bij hem neer. "Oh dank U" en in gedachten begon hij te drinken. Op mijn gemak roerde ik in mijn koffie en keek naar het bord. Nu zou er weer een tactische zet komen. Heel beslist ging mijn hand naar de d-pion maar bleef er weer boven hangen. Na enige ogenblikken ging de hand weer weg. Zo, dat kon Pirc of zelfs Scandinavisch worden. Weer een paar varianten voor hem erbij. Genietend dronk ik met kleine teugjes mijn koffie op.

Wat later wandelde ik rustig door de zaal en bij het eerste bord gekomen, zag ik dat onze man een heerlijk aanvalsspelletje op het bord had gebracht. Hij had zijn koning in het centrum gelaten en was reeds met een stevige koningsaanval bezig. Geïnteresseerd bleef ik een poos kijken. In de verte zag

---

ik mijn tegenstander, diep over het bord gebogen, zitten denken. "Suddereren laten" dacht ik.

Enige tijd later liep ik weer langs de bordes. Het ging lang niet slecht voor ons. Ik kreeg dorst van al dat kijken. Bij mijn tafel gekomen vroeg ik: "Zal ik nog koffie voor U meebrengen?" In trance keek hij mij aan en zei: "Eh, zal ik het doen?" "Nee hoor, niet nodig, kleine moeite." en weg was ik weer..

Genietend van het tweede kopje zat ik achter het bord. Ik bekeek de transpirerende man tegenover mij. Af en toe keken een paar smekende ogen mij aan. Nu was het tijd geworden voor het tweede deel van psychologisch plan. Voorzichtig pakte ik de e-pion en zette hem aarzelend neer op het veld e5... Mijn tegenstander moest nu het idee krijgen dat ik op avontuur was gegaan in een voor mij ongewone opening. Dat, gevoegd bij zijn geestelijke uitputting, zou hem tot onvoorzichtige zetten verleiden, waarvan ik dan zou kunnen profiteren.

Opgelucht zuchtend veerde hij op en prompt kwam zijn antwoord: Pf3. Nu was het mijn beurt. Kwasi-nadenkend zat ik geruime tijd achter het bord. Mijn gezicht gesteund in mijn handen zat ik daar en tuurde naar de stukken. Ik krabde met mijn vingers door mijn haar en zuchtte diep. Hij moest nu wel de indruk hebben dat ik het moeilijk had. Wijfelend pakte ik het paard op b8 en zette het op c6. Terwijl zijn ogen zenuwachtig heen en weer vlogen, en hevig zwetend, deed de stakker tegenover mij zijn zet: d2-d4. Aha, niet de looper op b5??. Dat kon niet goed zijn. Ik verzonk in een diep gepeins. Dat moest fout zijn, hoe kon ik dat aantonen? Ik kon de pion nemen; op twee manieren zelfs. Ik kon hem ook weigeren natuurlijk; als ik niet sloeg en de pion op e5 ging dekken was d4-d5 heel lastig en moest het paard op c6 weg. Waar naar toe? Tjee, dat was niet eenvoudig. Ik kon natuurlijk ook met het paard nemen en dan...oh ja, dat kon leuk worden!

Terwijl ik ingespannen de diverse posities bekeek en doorrekende, hoorde ik van heel ver een stem zeggen: "Neemt U me niet kwalijk, uw vlag is gevallen!"

Niet begrijpend keek ik op. "Eh, wat zegt U?" "Sorry hoor, maar uw vlag is gevallen," herhaalde hij en met een zakdoek wiste hij het zweet van zijn gezicht. Als een dwerg, omringd door reuzen, keek ik naar de klok. Verbijsterd pakte ik mijn notitieboekje. Drie uur stond daar en de klok gaf vijf uur

Ted Beute

aan. Hoe kon dat nou? Waren die twee uur dan al voorbij?

Nog geheel in de war feliciteerde ik hem met zijn overwinning. Lachend keek hij mij aan en zei: "Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken, dat U een opening heeft gekozen, die U niet geheel en al kende. Is het niet?"

Verwonderd keek ik hem aan en mijn gezicht klaarde op. Het plan had gewerkt!!

Een triomfantelijk gevoel verwarmde mijn kille gemoed en tevreden deed ik de stukken in de doos. Glimlachend schreef ik in mijn boekje: Gewonnen!!

Probleem

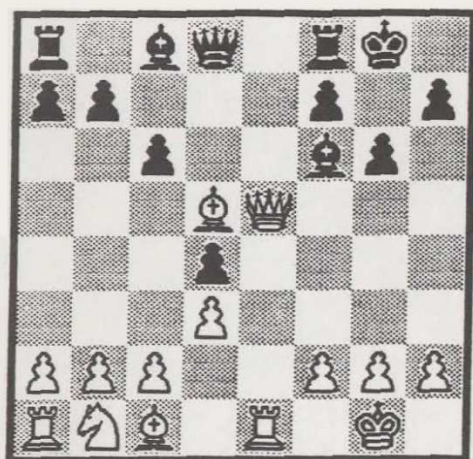
Een eindspelstudie uit Baden-Baden, waarvan de oplossing niet was geraden, is treurig genoeg, vergeten, te vroeg.
't was zo makkelijk; die 0-0-0 .

Wit : Derksen

Zwart : E. de Winter

6 apr '90

1. e2-e4	Pb8-c6
2. Pg1-f3	e7-e5
3. Lf1-b5	Pc6-d4
4. Pf3xd4	e5xd4
5. d2-d3	c7-c6
6. Lb5-c4	Pg8-f6
7. 0-0	d7-d5
8. e4xd5	Pf6xd5
9. Tf1-e1+	Lf8-e7
10. Dd1-h5!	g7-g6
11. Dh5-e5	0-0
12. Lc4xd5	Le7-f6

13. Ld5xf7+	Kg8-g7
14. Lc1-g5	Lf6xe5
15. Lg5xd8	Kg7xf7
16. Te1xe5	Tf8xd8
17. Pb1-d2	Lc8-f5
18. Ta1-e1	Td8-e8
19. Te5xe8	Ta8xe8
20. Te1xe8	Kf7xe8
21. Pd2-b3	Lf5-e6
22. Pb3xd4	Le6xa2
23. Pd4-f3	La2-d5
24. Pf3-e5	Ke8-e7
25. f2-f4	b7-b5?
26. b2-b4!	Ke7-d6
27. d3-d4	Ld5-e4
28. c2-c3	Kd6-c7
29. Kg1-f2	Kc7-b6
30. g2-g4	Le4-b1
31. Kf2-e3	a7-a5
32. b4xa5	Kb6xa5
33. Pe5xc6+	Ka5-a4
34. d4-d5!	

1-0

Wit : Van Capelleveen

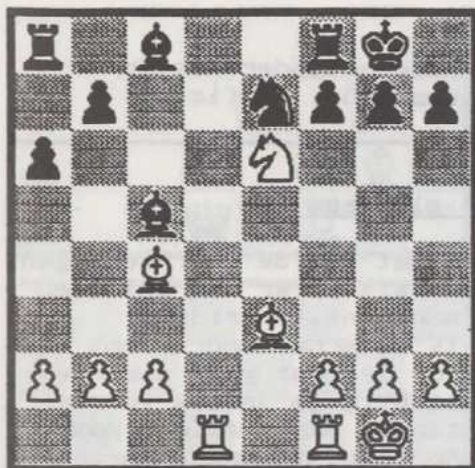
Zwart : Lourens (GOVA 2)

22 oct '82

1	e2-e4	e7-e6
2	d2-d4	d7-d5
3	Pb1-d2	c7-c5
4	e4xd5	Dd8xd5
5	Pg1-f3	Dd5-d8
6	Lf1-c4	Pb8-c6
7	Pd2-b3	c5xd4
8	Pb3xd4	Pc6xd4
9	Dd1xd4	Dd8xd4
10	Pf3xd4	a7-a6
11	0-0	Lf8-c5
12	Lc1-e3	Pg8-e7
13	Ta1-d1	0-0

Waarom moet het altijd op de 13e zet fout gaan?

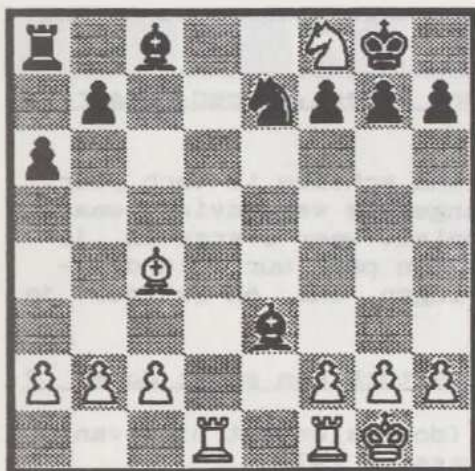
14 Pd4xe6! ...

14 ... Lc5xe3

Ja, wat anders? 14..f4xe6 verliest een pion in een positioneel verloren stand.

Op 14..Lc8xe6 volgt 15 Le3xc5 Le6xc4 16 Lc5xe7 Lc4xf1 17 Le7xf8 += Een stelling die door lopers van ongelijke kleur nog remise te houden is.

15 Pe6xf8 ...

En zie daar, het paard mag niet genomen worden.

15 ...	Lc8-f5
16 f2xe3	Kg8xf8
17 e3-e4	Lf5-g6
18 Td1-d7	b7-b5
19 Lc4-b3	Kf8-e8
20 Td7-d2	f7-f6
21 Tf1-e1	Ta8-a7
22 a2-a4	Pe7-c6
23 a4xb5	a6xb5
24 c2-c3	Pc6-e5
25 Td2-d5	Ke8-e7
26 h2-h3	Lg6-e8
27 Te1-d1	Le8-c6
28 Td5-d8	Lc6-e8
29 Td8-d4	Pe5-c6
30 Td4-d6	Ta7-c7
31 Td6-e6+	Ke7-f8
32 Td1-a1	Pc6-a7
33 Lb3-d5	Le8-f7
34 Te6-a6	...

En toen gaf mijn tegenstander het op.
22 Oktober, zetnummer 34, Proficiat!

Wat is schaken nou
eigenlijk precies?
M. Schoemaker

Gezamenlijk denk-plezier ?

Kom nou, je wordt met liefde door je tegenstander afgemaakt, als je er net zelf een beetje plezier in begint te krijgen. Wat dat betreft is de schaaksport echt een spel van deze tijd. Je bent geen seconde veilig, hoe voorzichtig je je ook voorbeweegt. Je tegenstander denkt alleen maar "hoe zal ik die nou eens te pakken nemen".

Waarom schaken we dan eigenlijk ?

Omdat we zelf geen haar beter zijn dan onze tegenstander.

Je rekent, denkt, probeert van alles om "die ander" op 't verkeerde been te zetten. En als je dat gelukt is voel je je de "koning" te rijk.

Dus toch een soort gemeen, wreed; onaardig spel ?

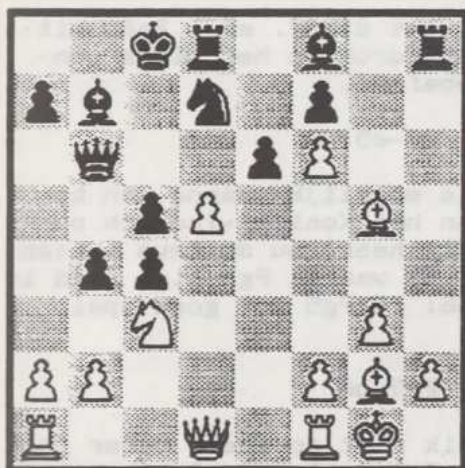
Nee hoor, een avond schaken is toch puur plezier? Een aangename verslaving, waaraan we ons steeds opnieuw weer overgeven. Je vergeet dan eens een paar uur alle dagelijkse beslommingen, enz. en je voelt je geweldig (soms).

Is schaken dan dus toch een soort dope ?

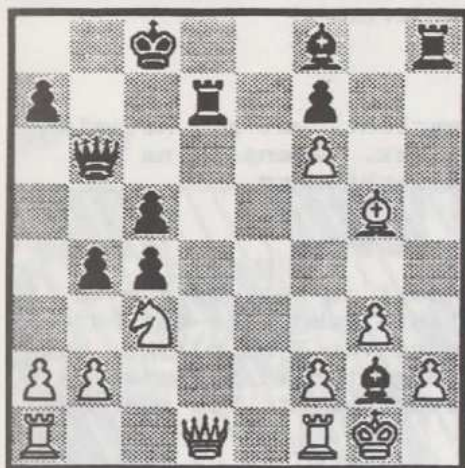
Ja / Neen, (doorhalen wat niet van toepassing is).

Wit : Schadd (Velp 1)
 Zwart : Eshuis (Pion 2)
 12 jan '90

1.	d2-d4	d7-d5
2.	c2-c4	c7-c6
3.	Pg1-f3	Pg8-f6
4.	Pb1-c3	e7-e6
5.	Lc1-g5	d5xc4
6.	e2-e4	b7-b5
7.	e4-e5	h7-h6
8.	Lg5-h4	g7-g5
9.	Pf3xg5	h6xg5
10.	Lh4xg5	Pb8-d7
11.	e5xf6	Lc8-b7
12.	g2-g3	c6-c5
13.	d4-d5	Dd8-b6
14.	Lf1-g2	0-0-0
15.	0-0	b5-b4

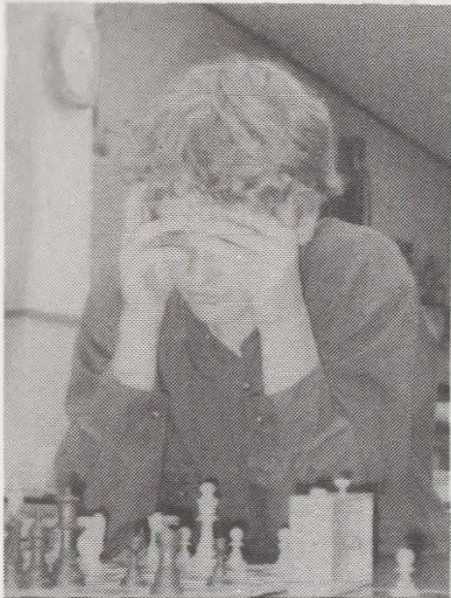

16.	d5xe6	Lb7xg2
17.	e6xd7+	Td8xd7

18.	Kg1xg2	Td7xd1
19.	Pc3xd1	Db6-e6
20.	h2-h4	Lf8-h6
21.	Lg5xh6	Th8xh6
22.	Pd1-e3	Th6xf6
23.	Ta1-c1	c4-c3
24.	b2xc3	b4-b3
25.	a2xb3	De6xb3
26.	c3-c4	a7-a5
27.	Tc1-b1	Db3-a2
28.	Tb1-b5	a5-a4
29.	Pe3-d5	Da2xc4
30.	Pd5-b6+	remise

Wit : D. de Vries
Zwart : Compagnie
16 mrt '90

Dennis de Vries

Konings-Indisch

1.	d2-d4	Pg8-f6
2.	c2-c4	g7-g6
3.	Pb1-c3	Lf8-g7
4.	e2-e4	d7-d6
5.	Pg1-f3	0-0
6.	Lf1-e2	Pb8-d7

Een interessante zet die 7. e5 , Pe8! uitlokt, waarna grote druk op het witte centrum wordt uitgeoefend.

7.	0-0	c7-c5

Ook 7. ... , e5 is mogelijk waarna een bekende variant van het Konings-Indisch op het bord komt. Wit heeft nu de keus tussen de tekstzet en 8.e5 waarna Pg4 niet goed is wegens 9. e6!,fe6: 10.Pg5 met goed spel voor wit.

8.	d4-d5	Pd7-b6

Deze zet snapte ik niet zo goed: beter leek mij om met 8. ... ,Pe8 en 9. ... ,e6 een bekend benoni-plan te hanteren.

9.	h2-h3	...

Tegen 9. ... ,Lg4 gericht, wat mij het plan achter 8. ... ,Pb6 leek. Tevens is na een eventueel Le3 Pg4 verhinderd.

9.	...	e7-e5

Als zwart erin slaagt om het centrum te blokkeren, krijgt hij goed spel met Pd7 en f5, waarna het manco van 9.h3 blijkt: het idee met Pe1 en f3 gaat niet op omdat g3 dan dodelijk verzwakt wordt. Dus maar af-ruil.

10.	d5xe6 ep	Lc8xe6

Ik had zelf met de f-pion teruggenomen: dan is pion d6 niet zo zwak als in de partij, maar er is dan 11. e5 mogelijk, waarna pion e6 zwak wordt. Het voordeel van Lxe6 is natuurlijk de druk op pion c4!

11.	Dd1-c2!!	...

Aan gezien wit na 11.Pd2 Pfd7!(op weg naar e5) 12.f4 f5! duidelijk minder staat (de

zwarte lopers worden zeer goed) en 11.Db3 ook niet zo gezond is besloot ik tot Dc2: Na 11. ...,Pxc4 is 12.Td1 goed met spel tegen de achtergebleven pion d6 en als ik Pc3 wegspeel staat Pc4 in!

11. ... a7-a6

Zwart begrijpt wits pionoffer: Hij verhindert Pb5. Het is de vraag of 11...,De7 niet beter was, waarna op Td1 Tfd8 kan volgen.

12. Lc1-f4 Pb6xc4
13. Tf1-d1 Pf6-e8
14. e4-e5! ...

Wit creëert nu een vrijpion: 14...,d5 is natuurlijk niet mogelijk vanwege Lxc4.

14. ... Pc4-b6
15. e5xd6 Pb6-d7
16. Pf3-g5 ...

Jaagt de loper van de diagonaal a2-g8 weg, waarna een batterij met Db3 en Lc4 zeer dreigend is.

16. ... Le6-f5
17. Dc2-b3 b7-b5!

Dit is een goede zet: Zwart doorziet wits plan en probeert op de ongunstige positie van de witte dame te spelen.

18. Le2-f3 ...

Staat c4 met Ld3 toe, maar oefent ook druk in het centrum uit.

18. ... c5-c4
19. Db3-b4? Ta8-b8

Hier had ik 19...,a5 20.Dxb5, Tb8 verwacht met druk over de open b-lijn. De computer geeft dan 21.Lb7!? aan.

20. Pc3-d5! ...

Natuurlijk! veld e7 vraagt op een paard!

20. ... Lg7-f6
21. Pd5-e7+ Kg8-h8
22. Pe7-c6 ...

Wint een kwaliteit.

22. ... Dd8-b6
23. Lf4-e3 ...

Maar wit wil méér : De dame !

1987 - '88

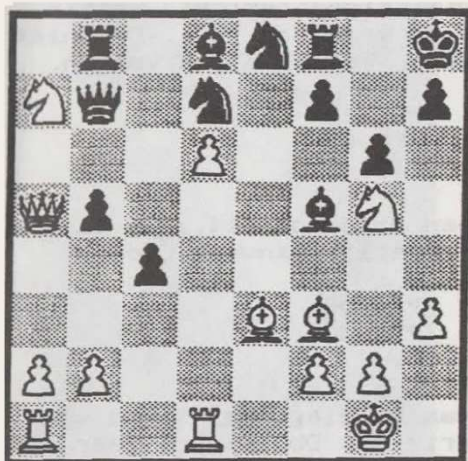

23. ... Db6-b7?

22.., a5 was nog een mogelijkheid. Nu kon ik kiezen tussen Pe7 en Pa7. Als ik de eerste had gedaan, kon Arend opgeven; ik deed de tweede: die leek me groffer.

24. Pc6-a7?? a6-a5!!

25. Db4xa5 Lf6-d8!

26. Da5-b4? ...

Tja, wie de varianten na Dxd8, Dxf3 nog kan overzien mag het zeggen. Volgens de computer kan wit dan winnen met Ld4+ Kg8(...,f6 Lxf6+)Pxf3 Txd8 Pc6!!!!: dreigt mat op e7.

26. ... Db7-a6

27. Pa7-c6 Tb8-c8

28. Pc6xd8 Tc8xd8

29. Le3-d4+ Kh8-g8!

29. Pdf6 is fout vanwege d7 met matdreiging op f8 en 29 .. f6 is fout vanwege g4 en er komt een paard binnen op e6

30. a2-a4!

In eigen tijdnood gooit wit de knuppel in het zwarte hoenderhok. De volgende combinatie, die zwart verrast, had ik nu al door-gerekend.

30. ... Da6xd6

31. Ld4-c5!! Dd6xc5

32. Db4xc5 Pd7xc5

33. Td1xd8 b5xa4

34. Ta1-e1 ...

Hier dacht ik nog even snel aan 34 Pxd7 Kxd7 35 Te1 Ld7! en ik zie geen winst.

34. ... Pc5-e6

35. Pg5xe6 Lf5xe6

36. Lf3-c6 Pe8-f6

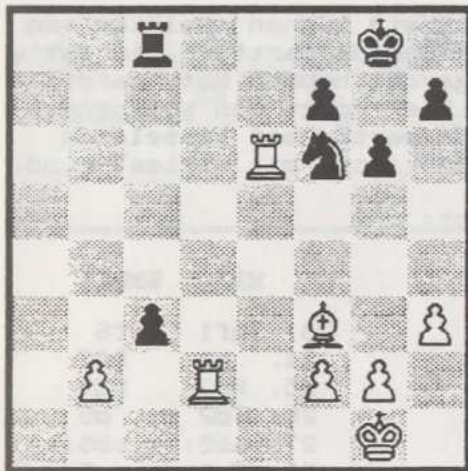
37. Td8-d2? ...

Torens afruilen is winnend...

37. ... Tf8-b8
 38. Lc6xa4 Tb8-a8
 39. La4-c6 Ta8-c8
 40. Lc6-f3 c4-c3!

Als ik 41. bxc3 Txc3 speel, kan ik net zo goed meteen remise geven: Ik heb JW v/d Griendt ook eens een dergelijke stelling zien spelen en die kon het ook niet winnen... dus maar een combinatie ertegen aangooien!

41. Te1xe6!! ...

41. ... c3xd2

41.., fxe6 was nog het beste: 42. Tc2 Pd5 43. Lxd5 exd5 44. Txc3 met een moeilijk eindspel. 41. .. cxb2 is ook interessant want op 42. Txb2 volgt fxe6 natuurlijk, maar wit heeft beter: 42. Tb6! Tc1+ 43. Td1!!

42. Te6xf6 Tc8-c1+
 43. Kg1-h2 d2-d1D
 44. Lf3xd1 Tc1xd1

Afgebroken en later remise overeengekomen.

Analyse Dennis de Vries.

Een spannende partij ?

Zanen

Toen mij gevraagd werd of ik wellicht een spannende partij voor "analyse" aan te bieden had besepte ik wel dat een partij op een ratingniveau van ca. 1500 vermoedelijk voor velen van onze leden niet zo veel te betekenen heeft. Bovendien schoot mij een uitspraak te binnen van een bevriend schaker van datzelfde niveau. Hij speelde n.l. thuis zijn gespeelde partijen na met de computer. De illusie daar wat van te leren had hij laten varen. Integendeel, het bracht hem tot de uitspraak: "meneer Zanen, wij kunnen niet schaken". Het zij zo, maar het is ook zo dat wij kunnen genieten van op ons niveau gespeelde partijen, en dat we soms zelfs het gevoel hebben het "aardig te hebben gedaan". Hier volgt een spannende, onlangs gespeelde partij met wisselende kansen, en met een (voor mij) triest eind.

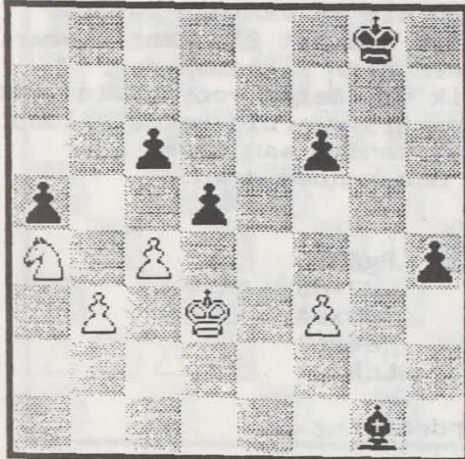
Wit: Zanen   Zwart: nnl

	<u>wit</u>	<u>zwart</u>		<u>wit</u>	<u>zwart</u>
1.	e4	e5	23.	Thf1	f6
2.	Pf3	d6	24.	b3	Df7
3.	Lc4	h6	25.	Kb2	Dd7
4.	d3	Pf6	26.	Td2	b5
5.	h3	Le7	27.	ab5:	cb5:
6.	Pc3	Pbd7	28.	Ta1	a6
7.	Le3	c6	29.	Pe2	a5
8.	a4	0-0	30.	Pc3	a4
9.	Dd2	Ph7	31.	Dd4	Tfb8
10.	g4	Pc5	32.	ba4:	ba4:+
11.	d4	ed4:	33.	Kc1	a3
12.	Ld4:	Pe6	34.	Dc5	a2
13.	Le3	Pg5	35.	Pd5	Ld5:
14.	Pg5:	Pg5:	36.	Dd5:+	Df7
15.	0-0-0	Pf3	37.	Df7:+	Kf7:
16.	De2	Pe5	38.	c3	Ta3
17.	Lb3	Le6	39.	c4	Th3:
18.	f4	Lb3:	40.	Taa2:	Thb3
19.	fe5:	Le6	41.	Tab2	Tb2:
20.	ed6:	Lg5	42.	Tb2:	Tb2:
21.	Kb1	Le3:	43.	Kb2:	Ke6:
22.	De3:	Dd7	44.	c5	g6

Na 45. Kc3 zat ik op fluweel, en kreeg het prettige gevoel de beloning te gaan incasseren voor een avond ploeteren. maar wat gebeurde er? Zwart speelde 45. .. h5 en ... was het schaakblindheid, oververmoeidheid of ouderdom? Hoe dan ook: ineens paniek (had ik nog nooit eerder gehad). In plaats van even rustig uit te tellen en te zien dat mijn koning nog net op tijd zou komen om promotie van zwarts h-pion te voorkomen, en daarmee zwart kansloos te maken: paniek.

In enkele zetten gaf ik alles uit handen.
Dat deed pijn. Slapeloze nacht!

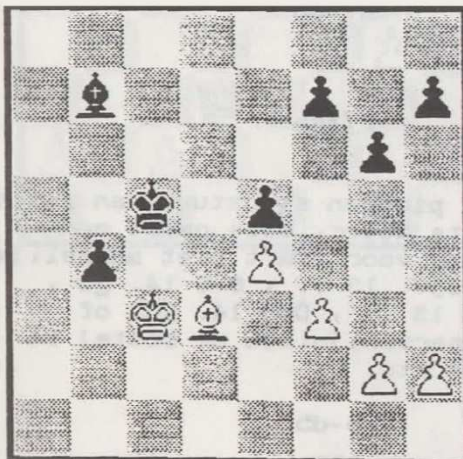
Om mijn prestige, dat een geduchte knauw
zal hebben gekregen weer wat op te hevelen,
volgt nu het slot van twee partijen:

de eerste partij (zie diagram)

Wit: nn2   Zwart: Zanen

Er volgde : 38. cd5:, cd5: 39. Ke2 , h3
40. Kf1, ... In eerste instantie lijkt
40. .. , h2 voor de hand te liggen, waarna
de witte koning naar g2 gaat, en vervolgens
heen en weer kan gaan pendelen g2-h1-g2
etc. Dan volgt er een strijd tussen het
witte paard en de zwarte koning, die wel in
zwart's voordeel zal uitvallen (waarbij kan
voorkomen dat wit tenslotte "pat" wordt
gezet). Maar die lange weg kan worden voor-
komen, en zwart kon met zijn 40e zet het
karwei meteen klaren, nl. met 40. .. , Ld4!!
De witte koning moet op f1 blijven staan;
met zijn pionnen kan hij nog een paar zet-
ten doen, maar als dat het paard moet zet-
ten is het meteen de prooi van de zwarte
loper. Dus wit kapituleerde.

de tweede partij (zie diagram)

Wit: NN3   Zwart: Zanen

Er volgde 41. Kb3, Lc6 42. Lc4,...

Ook deze partij kan zwart gemakkelijk win-
nen door eerst zijn pionnen op zwarte vel-
den te zetten, maar dit vergt nog heel wat
zetten. Ook hier vond ik de zet welke de
partij meteen besliste nl. 42. La4+

In beide partijen dus een korte ontknoping,
waarop ik wel een beetje trots op was. Wel
eenvoudig, maar je moet er maar opkomen.
Naïef ? Ach, de rating is mijn excuus.

Wit: M. de Vries
Zwart: H. v. Capelleveen
15 sept 1989

Een van mijn mooiste partijen bij V.S.V. speelde ik al in het begin van de competitie '89/90. De 2e ronde moest ik aantreden tegen Hans. Nog nooit had ik van hem gewonnen; sterker nog, het onderlinge resultaat was $\pm$ 5-0 in mijn nadeel. De laatste wedstrijd die ik van hem verloor speelde ik met wit ook het Blackmar-Diemer. Toen haalde ik een paar systemen door elkaar. Nu was ik wat beter voorbereid. Het werd een wilde partij waarbij we na afloop niet eens precies konden aan geven waar zwart het beter had kunnen doen.

1.	d2-d4	Pg8-f6
2.	f2-f3	d7-d5
3.	e2-e4	d5xe4
4.	Pb1-c3	e4xf3
5.	Pg1xf3	Lc8-g4

De Teichmann-verdediging.

6.	h2-h3	Lg4-h5
7.	g2-g4	Lh5-g6
8.	Pf3-e5	e7-e6
9.	Lf1-g2	c7-c6

Voor 9..., Pd5 verwijs ik naar analyse 6 van seizoen 89/90.

10.	Lc1-g5	Lf8-e7
-----	--------	--------

Na 10..., Pbd7 heeft wit na De2 ook compensatie voor zijn geofferde pion.

11.	h3-h4	h7-h6
-----	-------	-------

Gedwongen.

12.	Pe5xg6	f7xg6
13.	Lg5-e3	...

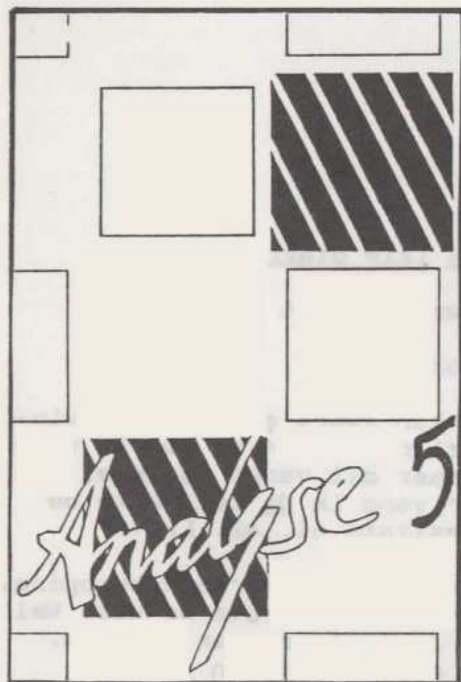
Door de slechte pionnen structuur van zwart staat wit al iets beter, mede omdat een goede verdediging voor zwart niet makkelijk te vinden is. Bijv. 13 .. , 0-0 14. g5 , Ph5 15. Dg4! of 13 .. , Db6 14. Dd3 of 13 .. , Pbd7 (waarschijnlijk de beste) 14 0-0 , Pd5 15 Dd3 etc.

13.	...	Pf6-d5
14.	Pc3xd5	...

Vrijwel gedwongen omdat dit stuk te actief dreigde te worden. Overigens kan nu niet op h4 geslagen worden vanwege 14 .. , Lh4: 15. Th4: , Dh4:+ 16 Lf2 , Dh2 17 Pe3.

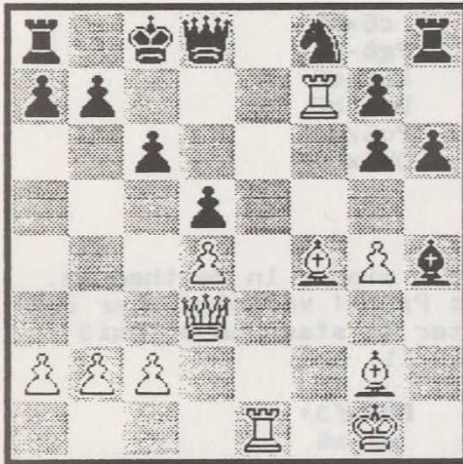
14.	...	e6xd5
15.	0-0	...

1988-'89

Ontwikkelt de toren naar f1 en maakt het veld e1 vrij voor de andere toren. Op Lh4: vervolgt wit met 16. Dd3 , Dd6 17. Lf4 , De6 18. g5 , hg5 19. Lg3

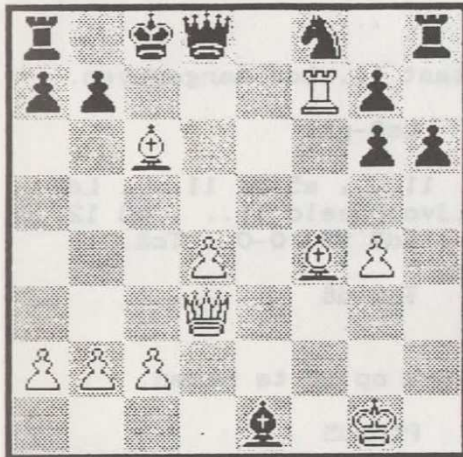
15. ... Pb8-d7
16. Dd1-d3 Pd7-f8
17. Ta1-e1 Ke8-d7

17. .. , Dd6 18. Lf4 , Dd7 19. g5 , Dg4 20. De3 is ook gewonnen voor wit

18. Tf1-f7 Kd7-c8
19. Le3-f4 Le7xh4

20. Lg2xd5!! Lh4xe1

Wat anders? Het is eigenlijk al verloren voor zwart. Na bijv. 20. .. , Dd5: (cd5: 21. Dc3 is ook mat) 21. Te8 D of L d8 22. Tc7 , Kb8 23. Tc6: staat zwart mat.

21. Ld5xc6! ...

21. ... Pf8-d7

Om mat op b7 te verhinderen. Na slaan op c6 volgt Da6 mat. De rest is vrij eenvoudig.

22. Lc6xd7+ Dd8xd7
23. Dd3-c4+ Kc8-d8
24. Tf7xd7+ Kd8xd7
25. Dc4-c7+ Kd7-e8
26. Dc7xg7 Th8-f8
27. Dg7xg6+ Ke8-d7
28. Dg6-d6+ Kd7-e8
29. Dd6-e6+ ke8-d8
30. Lf4xh6 Tf8-e8

Ziet u het mat ook al aankomen.

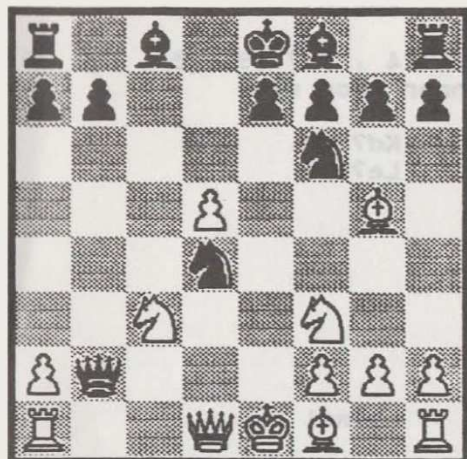
31. Lh6-g5+ Kd8-c7
32. Lg5-f4+ Kc7-d8
33. De6-d6+ Kd8-c8
34. Dd6-c7 mat.

Marcel de Vries

Wit : P.J. Hummel
 Zwart : M. de Vries
 27 mei '88

Mijn mooiste partij was een partij tegen Marcel de Vries. Op 27 mei 1988 speelden we de Panov-variant van het (de) Caro-Kann.

1.	e2-e4	c7-c6
2.	c2-c4	d7-d5
3.	e4xd5	c6xd5
4.	d2-d4	Pg8-f6
5.	Pb1-c3	Pb8-c6
6.	Lc1-g5	Dd8-b6
7.	c4xd5	Pc6xd4
8.	Pg1-f3	Db6xb2

Deze zet geldt als minder in de theorie. Daarin wordt met Pxf3+! vervolgd maar ook dan komt wit beter te staan na 9. Dxf3 , Ld7 10. Lc4 , Tc8 11. Lb3.

9.	Ta1-c1	Pd4xf3+
10.	Dd1xf3	a7-a6

Op Ld7 volgt 11. Lc4 , Tc8 12. Lb3 , g6 (12.. , Txc3? 13. Dxc3 , Dxc3+ 14. Txc3 , Pe4 15. Te3 , Pg5 16. h4) 13. 0-0 , Lg7 14. Tfe1 met overwicht voor wit. Op 11.. , e5 volet 12. Tb1 , Da3 13. Lxf6 en 14 Lb5+.

11.	Lf1-d3	...

In de theorie staat 11. Lc4 aangegeven.

11.	....	Lc8-g4?

Een slechte zet. 11.. , e5 of 11.. , Ld7 lijken beter, bijvoorbeeld 11.. , e5 12. 0-0 , Pd7 of 11.. , Ld7 12. 0-0 , Tc8.

12.	Df3-f4	Ta8-d8
13.	0-0	...

Dreigt nu het paard op f6 te nemen.

13.	...	Pf6xd5

Zwart wint nog een pion in een slechte stelling maar dit is geforceerd uit.

14.	Pc3xd5	Td8xd5
15.	Df4xg4	Td5xd3

Zwart moet het stuk nemen.

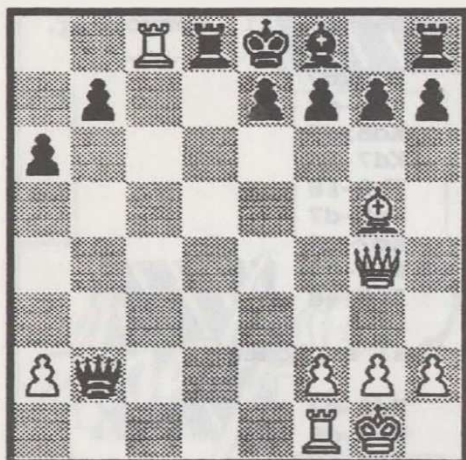
16.	Tc1-c8+	Td3-d8

17.	Tf1-d1!	

Zwart geeft het op. Op Txc8 volgt Dxc8 mat en op Db6 volgt zelfs Dd7! mat.

☀ na 8..Dxb2

★ na 16..Td8

Wit : D. de Vries

Zwart : E. Belle

23 juni '90

Rhedens Kampioenschap; stand na 6 ronden:

1. Belle	5 pnt.
2. Huysman	4 pnt. (wp)
3. Deegens	4 pnt. (wp)
4. D. de Vries	4 pnt. (wp)

De indeling van de 7e ronde was zo dat indien Vincent Deegens zou winnen (tegen Van Capelleveen) en Belle zou verliezen (tegen D. de Vries), dan zou Deegens kampioen worden (op weerstandspunten). Vandaar dat de volgende partij onder grote druk werd gespeeld.

D. de Vries - E. Belle
siciliaans, Najdorf-variant

1. e2-e4 ...

Een door mij nauwelijks gespeelde zet, aangezien mijn theoretische kennis in bepaalde varianten volstrekt ontoereikend is. Op 1. d4 speelt Belle echter Nimzo-Indisch, dat gelijk spel geeft.

1. ... c7-c5

Op het Siciliaans wil ik altijd ingaan, aangezien wit op ruimtevoordeel en koningsaanval mag hopen, terwijl in de zwarte stelling zwaktes kunnen ontstaan.

2. Pg1-f3	d7-d6
3. d2-d4	c5xd4
4. Pf3xd4	Pg8-f6
5. Pb1-c3	a7-a6

Deze zet leidt de Najdorf-variant in, één van de scherpere varianten van het Siciliaans. Het is de vraag of deze opening aan te bevelen is wanneer de zwartspeler genoeg heeft aan remise.

6. Lc1-g5	e7-e6
7. f2-f4	Lf8-e7
8. Dd1-f3	Dd8-c7
9. 0-0-0	Pb8-d7
10. g2-g4	...

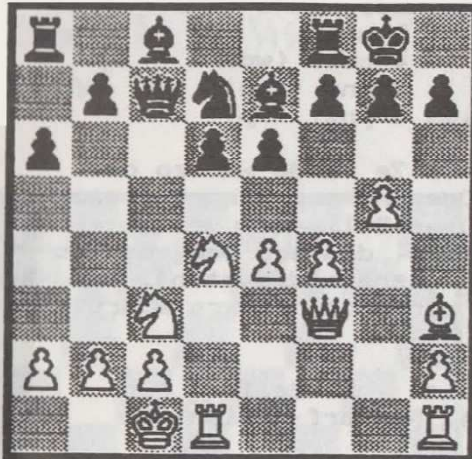
Tot zover alles bekend: meestal zet zwart nu voort met 10..., b5.

10. ... 0-0?!

Deze zet verschaft wit een aanknopingspunt in de zwart stelling: wit zal vanaf nu op de koningsvleugel spelen.

11. Lg5xf6	Le7xf6
12. g4-g5	Lf6-e7

13. Lf1-h3 ...

Na de partij werd hier 13. f5 aangegeven, omdat na 13.. , Lxg5+ 14 Kb1 wit een uitstekende koningsaanval kan krijgen.

13. ... Pd7-b6

Zwart moest iets tegen het dreigende 14. Lxe6 verzinnen. Het optimale veld c5 was ontoegankelijk vanwege 14. b4 , Pd7 15. Lxe6.

14. Td1-d3 ...

Een aardige zet, die zowel met torenverdubbeling anticipeert op een centrumdoorstoot met ...d5 als op een eventuele koningsaanval hoopt met een stelling Dh5 en Th3.

14. ... Tf8-d8

15. Th1-d1 ...

De 20 minuten die ik gebruikte voor deze zet waren vooral bedoeld om de volgende variant te vinden: 15.., d5 16. exd5 , Pxd5 (na 16.., exd5 blijft er een zwakke pion over) 17. Pf5!! 1-0.

15. ... Pb6-c4

Zwart bereidt b5 voor, waarna zwart tegenspel tegen de witte koning krijgt. Voorts lonkt veld e5 na de thematische witte opstoot f5.

16. Df3-g3 ...

Bereidt f5 voor door zowel de vork Pe5 eruit te halen als Lxg5+.

16. ... Dc7-c5

Kennelijk met het idee zwakte op de witte koningsvleugel uit te lokken met Db4.

17. Pd4-b3 Dc5-c7

Het mag duidelijk zijn dat zwart zich kan verzoenen met remise. De reden voor de volgende zetherhaling is de tijdnood waarin de witspeler dreigt te geraken (1,5 uur nagedacht over de eerste 17 zetten).

18. Pb3-d4   Dc7-c5
19. Pd4-b3   Dc5-c7
20. f4-f5!   ...

Het uitroepteken duidt niet op deze wel zéér thematische opstoot (e5 is zwak), maar op de psychologische tik die de witspeler uitdeelt aan de constant remise-aanbiedende zwartspeelster, door niet op remise door zetherhaling in te gaan.

20. ...   Pc4-e5

Een mooi veld voor een paard.

21. Td3-d2   ...

Ook hier was ik bereid om de zetten tweemaal te herhalen: 21.. , Pc4 22. Td3 , Pe5 23. T3d2 , Pc4 24. Tf2.

21. ...   Td8-e8

Onder het mom van: geen ezel stoot zich tweemaal aan eenzelfde zetherhaling. Het plan is de te verwachten drukzetten Tf2, Tdf1, Pd4 en g6 op te vangen met zetten als Lf8 en Dc4.

22. Pb3-d4   Le7-f8
23. Td1-f1   b7-b5

Het witte plan doet traag aan en is dat waarschijnlijk ook: zwart probeert zijn stelling in de tussentijd te verbeteren.

24. Td2-f2   Dc7-c4

Helpt de toren op e8 bij de dekking van e6, aangezien de toren ook een looper moet dekken.

25. Pc3-e2   ...

Pd4 behoefde dekking. Ook het andere paard zou kunnen gaan drukken op e6 vanaf f4: dat leek me wel een pion waard. (Nog 6 minuten voor 15 zetten)

25. ...   Dc4xa2

(Nog 23 minuten voor 15 zetten)

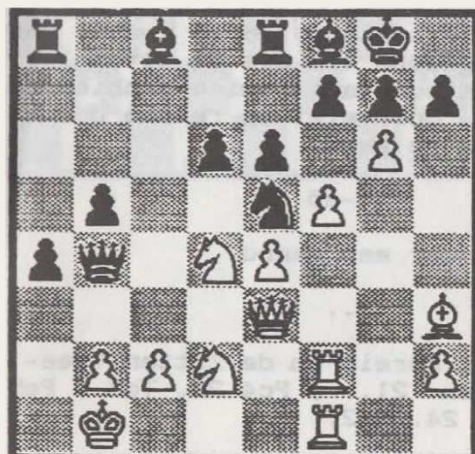
26. Pd4-b3   ...

Dreigt 27.Pc3 met damewinst.

26. ... Da2-a4
 27. Pe2-d4 Da4-c4

In vliegende tijdnood was ik hier 28. Df4 van plan, dat natuurlijk faalt op 28., Pd3+: eerst even uit de stelling halen!

28. Kc1-b1 a6-a5
 29. Dg3-e3 a5-a4
 30. Pb3-d2 Dc4-b4
 31. g5-g6! ...

De climax van de partij wordt bereikt in de tijdnoodfase. Vanaf de 13e zet heeft wit zich op e6 gericht en zwart op koningsaanval. Het mag duidelijk zijn dat wit veel eerder is gekomen: de verklaring kan liggen in de (te?) vroege zwart rochade (zet 10).

31. ... h7xg6
 32. f5xg6 f7xg6
 33. c2-c3 ...

Speculerend op de mogelijkheid Dc5 waarop ik dacht dat dat 34.Lxe6, Lxe6 35.Txf8+, Txf8 36.Txf8+, Kxf8 37.Pxe6+ en Pxc5 mogelijk was. Echter zwarts 36e zet is dan Txf8.

33. ... Db4-a5
 34. De3-g5 a4-a3
 35. b2-b4 a3-a2+
 36. Kb1-a1 Da5-a3

Dreigt mat.

37. Pd4xb5(!) Da3-a6?
 38. Pb5-c7 Da6-a3
 39. Dg5-g3! ...

Er dreigde mat en de kwaliteit blijft wel hangen!

39. ... Lc8-d7
 40. Pc7xa8 Te8xa8

Einde 1e tijdnoodfase. Wit staat gewonnen maar duidelijk is het nog niet.

---

41. Tf2-e2 ...

Het plan is de toren om te spelen naar e3, waarna de dame kan gaan staan waar ze wil. Iets beters was m.i. niet voorhanden.

41. ... Lf8-e7

41.., Lb5?? 42.Lxe6+ , Kh7 43.Dh4 mat.

42. Te2-e3	Ta8-f8
43. Tf1xf8+	Le7xf8
44. Dg3-e1	Lf8-e7
45. Pd2-f3	Pe5-c4
46. Te3-e2	Le7-f6

Onverwacht krijgt zwart nog tegenkansen. Ik dacht met mijn volgende zet de dame te kunnen winnen.

47. e4-e5	Pc4xe5
48. Te2xa2	Da3-b3

Toch nog een veldje?

49. Pf3-d4	Db3-d5
50. Lh3-g2(!)	...

Een typisch tijdnood zetje: zoals bekend was het speltempo 1.45 uur voor 40 zetten en een kwartier voor de rest.

50. ...	Dd5-c4
51. Ta2-a8+	Kg8-f7
52. Lg2-f1	Dc4-d5
53. Ta8-a5	Dd5-h1
54. Ta5-a7	Dh1-d5
55. Lf1-h3	...

Herkent U het patroon? De druk op e6 blijft de hele partij gehandhaafd!

55. ...	Kf7-e8
56. Ta7xd7!?	...

Het proberen waard in wederzijdse tijdnood.

56. ...	Pe5xd7
57. Lh3xe6	Dd5-a8+
58. Ka1-b2	Pd7-e5

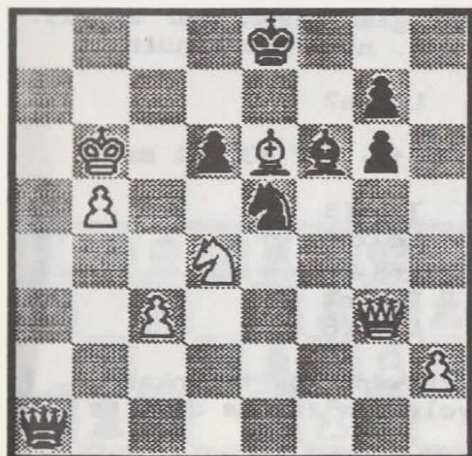
Dreigt iets?! : Pd3+. Een tijdnoodzetje.

59. Kb2-b3	Da8-g2
60. Del-g3	...

Biedt dameruïl aan waarna de b-pion sterk zou worden.

60. ...	Dg2-d2
61. b4-b5	Dd2-d1+

62. Kb3-b4   Dd1-b1+
 63. Kb4-a5   Db1-a1+
 64. Ka5-b6   ...

64. ...   Da1xc3??

Met nog ± 2 minuten op de klok tegen ± 1 minuut voor wit begaat Belle een blunder.

65. Dg3xc3

Enkele zetten doorgespeeld en 1-0.

Omdat Vincent Deegens Inderdaad wist te winnen (op zéér overtuigende manier...) tegen Van Capelleveen, werd hij m.i. te-rechte winnaar van de titel. Naderhand vertelde hij dat hij drie partijen MOEST winnen. Tegen Dorst, M. de Vries en Van Capelleveen: hij slaagde daar alle keren in, waarbij vooral de partij tegen M. de Vries oogstrelend was. Gefeliciteerd!

Overspel

Er was eens een schaker in Coudensheet,
 die was bepaald de slimste niet.
 Hij overspeelde zijn vrouw,
 zij werd hem ontrouw...
 Dat was wat je noemt een Schots-gambiet.

Zo maar wat opmerkingen

Jo Monincx

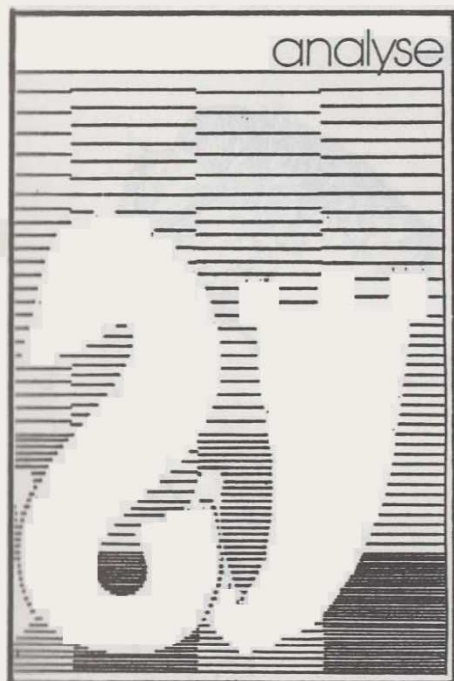
De schaakclub Velp oftewel V.S.V. bestaat al heel lang. Wie, wat en hoe wordt bepaald of een schaakvereniging kort of lang bestaat en waaraan meet je nu de successen? De zogenaamde buitenwereld zal die successen meestal afmeten naar de behaalde kampioenschappen, bekercups en medailles enz. Verder zal er dan wel geregeld zijn wanneer de vereniging ophoudt te bestaan (formele regeling).

Alhoewel niet onbelangrijk, toch bepalen die bekercups en medailles e.d. niet zondermeer het voortbestaan van een vereniging. De meer ingewijden en heel speciaal de leden zelf van de club bepalen dat zo op hun eigen manier. Niet winst of verlies is maatgevend maar veel meer de sfeer die in en rondom een vereniging (de club) hangt; hoe men met elkaar omgaat, of er belangstelling is voor elkaar en dan niet alleen maar op schaakgebied. Heel belangrijk is het elkaar op te vangen na een nederlaag van het team en vooral als een promotie of een kampioenschap net gemist is.

Bij Velp nu vind ik dat beslist één van de sterke punten; natuurlijk wordt er wel eens wat gezegd als er een fout gemaakt is, maar daarna is dat snel weer vergeten en wordt er meer belang gehecht aan een gezamenlijk optreden. Wat dat betreft, denk ik altijd met veel plezier aan die evenementen waarbij soms in grote getalen aangetreden werd tegen de bevriende schaakclubs uit de omgeving. Een mooi vriendschappelijk toernooi was bijvoorbeeld dat in Ede, waarbij Wageningen, Ede, A.S.V., Bennekom en Velp vertegenwoordigd waren. Een heerlijke dag waarop veel vriendschappelijke relaties werden versterkt en waarbij het resultaat bijzaak was. Ook in de Dimpel te Velp hebben we een dergelijk toernooi gehad waarbij ook nog een team van oud-leden mee speelde en dat ook nog hoog scoorde wat gezelligheid betreft. Dus nogmaals, niet het resultaat is op die dag belangrijk, maar het gezamenlijk optreden en je één voelen met jouw club dat doet het hem dan.

Wat me bij Velp ook opgevallen is, is het feit dat wanneer er een belangrijke wedstrijd (en dat is dus in feite iedere OSBO-wedstrijd) moet worden gespeeld, je als teamleider het beste niet teveel over het te behalen resultaat moet praten. Je mede teamgenoten zijn mans genoeg om zelf te beseffen dat er gespeeld wordt om te winnen. Hoogstens kan je de onderlinge rivaliteit tussen de teams gebruiken om de mensen

1989 - '90

---

te motiveren en zo een extra inzet te verkrijgen. Als een team van onze club verloren of gewonnen heeft zijn de meeste van clubgenoten ook maar weinig geïnteresseerd in wie verloren of gewonnen heeft; alleen het resultaat in zijn geheel bepaalt of we teleurgesteld of blij zijn.

En de onderlinge competitie dan zult u zeggen?

Nu, daar is het resultaat veel meer persoonlijk en uiteraard speelt iedereen daar om te winnen, anders is de instelling niet goed; maar het gaat de meesten van onze club om het spelen van een gezellige pot schaken en de manier waarop we met elkaar omgaan. Het naar buiten treden als één team of als gehele vereniging dat maakt Velp sterk. Nog pas heb ik gezien hoe een grote groep spelers gezamenlijk naar de wedstrijden in Dieren gaat waardoor het wij-gevoel wordt versterkt en waar men elkaar steun geeft als het eens niet zo goed ging.

Een ander belangrijk punt is de opvang van de jeugd; er zijn maar weinig clubs waar de aankomende talenten zo goed worden opgevangen. Ook hier weer : niet het speltechnische is het belangrijkste maar de sfeer waarin getracht wordt een teamgeest te kweken. Het is hartverwarmend het enthousiasme te zien van de mensen die daarmee bezig zijn: dat is bepalend voor de club of we wel of niet lang zullen voortbestaan. Zolang wij met elkaar het aparte sfeertje van de schaakclub VELP weten te handhaven zal de vereniging nog in lengte van dagen kunnen voortbestaan.

INHOUD

INLEIDING	2
DE VERENIGING	3
De geschiedenis	4
Van de bestuurtafel	8
Kampioenen	10
Historie	11
Eric, bedankt!	14
HET SCHAKEN	15
Herinnering aan Euwe	16
De Winter - Van Rijn	22
H. Hoogendoorn - Deegens	23
Overdenkingen van een schaakster	24
Walter Manschot	25
Posthouwer - Vink	26
Horstmeier - Arts	28
Ik versloeg de kampioen	29
Belle - F. de Wit	30
Psychologisch?	31
Derksen - De Winter	34
Van Capelleveen - Lourens	35
Wat is schaken nou eigenlijk precies?	36
Schadd - Eshuis	37
D. de Vries - Compagnie	38
Een spannende partij?	42
M. de Vries - Van Capelleveen	44
P.J. Hummel - M.de Vries	46
D. de Vries - E. Belle	47
Zo maar wat opmerkingen	53

COLOFON

De volgende personen hebben hun medewerking verleend aan de totstandkoming van deze uitgave:

P. Arts
T. Beute
H. van Capelleveen
Datadruk, Arnhem
V. Deegens
F. Derksen
P.J. Hummel
C. Janse
H. van der Linden
W. Manschot
J. Monincx
M. van de Sande
J. Schadd
M. Schoemaker
M. Vink
D. de Vries
M. de Vries
E. de Winter
F. de Wit
A. Zanen

Jan Schadd

de Velpse Schaakvereniging

De Velpse Schaakvereniging
Speelavond: vrijdag
Clublokaal: Lorentzhuis
Rijnstraat 1
Velp

Bestuurssamenstelling:

Voorzitter: E. de Winter
Penningmeester: M. de Vries
Secretaris: J. Kemkes
Jeugdleider: H. Hoogendoorn
Wedstrijdleider: H. van Capelleveen

Een uitgave voor en door
de leden van de Velpse
Schaakvereniging ter gele-
genheid van het 55-jarig
jubileum.
